

శ్రీ వేమన గ్రంథాలయము

(రిజిస్టర్డ్.)

తేలప్రోలు, కృష్ణాజిల్లా

గ్రంథనామము సందేశము

గ్రంథము నంబరు 811

లెటరు K. కె. .

విభజన నంబరు 32

గ్రంథదాత గ్రంథాలయస్వయము

గ్రామము

విశ్వసాహిత్యమాల - ౫.

.. పుష్ప -

- సందేశము..

(ప్రిన్స్ కోపాటిక్స్.)

మహీధర రామమోహన్ రావు,

సంపాదకుడు,

విశ్వసాహిత్యమాలా,

ముంగండ్,

(Via.) అంబాజీపేట, తూ.గో. జిల్లా.

శ్రీ లక్ష్మీ ముద్రాక్షరశాల,

జగన్నాథపురం, కాకినాడ.

వెల ౨ అణాలు.

2179

మా సందేశం.

ఈ పుస్తకంలో తరుచుగా “విప్లవం” అనే శబ్దం అడుగడుగుకీ కంట బడుతూంటుంది. మనవాళ్లు “విప్లవ” శబ్దం చూసేటప్పటికీ ఏ పెద్ద పులితో చూసినట్లు, గుడ్డు చెళ్లబెట్టి, గుండెలు బిగ బట్టుకొని ‘అమ్మ బాబో’ యని ఆమడ దూరం పరుగెత్తడం రివాజు. కాని నిజానికి “విప్లవ” శబ్దం మనుష్యుని బుద్ధిని భ్రమింప చేయదగినంత భయంకరం కాదు. “విప్లవం” అంటే మార్పు. మనుష్యునికి తెలిసినా, తెలియక పోయినా ; గుర్తించినా, గుర్తించక పోయినా, అతని వ్యక్తిగత జీవితంలో, సాంఘిక జీవితంలో - రాజకీయ జీవితంలో అనుక్షణం మార్పు కలుగు తూనే యుంటుంది. ఆ మార్పు అన్న శబ్దానికే సంస్కృత పర్యాయ పదం “విప్లవం.”

“విప్లవం” ఉలకవలసిన పదం, కులకవలసిన పదం కూడా కాదు. సాంఘికంగా కానీండి - రాజకీయంగా కానీండి ఏ విధమయిన విప్లవమూ మేము కోరము ఆనడం అంత తెలివి తక్కువ దనంలేదు. విప్లవం ఒకరు కోరితే వచ్చేదీ - పొమ్మంటే పోయినాదీ కాదు. మనుష్యజాతి ఉన్నంత వరకూ, ఈ భూగోళంలో ఒక పరమాణువు మరొక అణువుతో కలిసి యున్నంత వరకూ అనుక్షణం విప్లవం తప్పదు. పరిసరాలనున్న ప్రకృతి లోంచి ఆనందాన్ని, సౌఖ్యాన్ని, ఆకర్షించడానికి జీవజాలం చేసే ప్రయత్నమే విప్లవం. అప్రయత్నం అణిగి పోతే అంటే జీవజాలం నశిస్తే ఈ విప్లవాలు మనకు తెలిసినంత వరకు అంతరించి పోతాయి.

మనుష్యుడు ఆయా కాలంకి అనుగుణంగా సంఘాన్ని - రాజ్యాన్ని నిర్మించు కున్నాడు. అందులోంచి తనకు బాధ కరంగా కనిపించిన వస్తువు సల్లా తొలిగించి సంస్కారం చేస్తూంటాడు ఎప్పటి కప్పుడు,

గ్రామపంచాయతీలు - మొదలు - సామ్రాజ్యాధిపతి ఈవిధంగానే నిర్మించ బడినాయి. రాజకీయం - పార్లమెంటరీ విధానం. ఈ విధంగానే నిర్మించ బడుతున్నాయి. ఈ సమీకరణాలు - సంహరణా, మనుష్యుడు తాను సుఖం పొందే ప్రయత్నంలో నిష్కపటంగా ఆచరించినవే.

అట్లాంటి నిష్కపట భావం తోటే నేటి "స్వామ్యవాద సిద్ధాంతాలు" కూడా నిర్మించ బడినాయి. ప్రతివిషయం కొందరికీ కష్టం కలగ చేయవచ్చు. ఏదో కొందరికీ కష్టంగా ఉంటుందని, మనుష్యుడు సుఖ పడేటందుకు సూచించ బడిన సలహాలని బహిష్కరించడం - ఔదరడం, తెలివిగల వాళ్లు చేయవలసిన పనిగాదు.

మనదగు నెవ్వరు చెప్పిన

వినినంతనే వేగ పడక - వివరింప దగున్.

ముంగండ. }
3 - ఆగష్టు 1936 }

అనువాదకుడు.

సందేశము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాదమి
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాదమి
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాదమి

సోదరులారా! నేను చెప్పబోవునది యువకులకే. ఈవ్యాస ముయొక్క సంపూర్ణమగు అర్థమును యువకులే గ్రహింప గలుగుదురు. శరణీమందేగాక మానసికంగాకూడా వృద్ధాప్యమును పొందిన వారు శ్రమపడక, యీ కరపత్రమును క్రింద నుంచివేయుడు.

మీరు, జీవితమందలి ముఖ్యమగు సంధికాలము నందుండి యున్నారు. ఒకరు ప్రకృతిశాస్త్రములు, ఒకరు తత్వశాస్త్రములు, మరి యొకరు వైద్యము, మరొకరు వేదాంతశాస్త్రము, యిదీ అదీ యేమిటి, అందరూ తలొక విజ్ఞానశాఖయందును ఉత్తీర్ణులై, మానవ సంఘము యొక్క తేమాభివృద్ధులకై పాటుబడి, మీ శక్తియుక్తుల నన్నిటిని లోక కల్యాణమునకై ధాగపోయవలెనని కూడ, తలంచుచుండి యుండురు. కేవలమూ ధనార్జనా, కుక్షింభరత్వమూ, మానవ జీవితానికి ఆదర్శాలనీ, సంఘచితమగు వ్యక్తిగుణమే పరమార్థమనీ, తలచు, పశుప్రాయులకు, నేను చెప్పనదేమీ ఉండదు. జీవిత రంగములో ప్రవేశించ బోవుచున్న, యీ యశావనావస్థలో, మీ ఆశయము లున్నతములు. మీ జీవిత మాశా పూరితము; మీకు, యుక్తాయుక్త వివేకజ్ఞానముతో పని చేయుగల వయస్సు సమీపించినది. మీరు త్వరలోనే జీవితరంగమున ప్రవేశింప బోవుచున్నారు. అనేక క్లిష్టసమస్యలు మిమ్మెదుర్కొన గలవు. వాటిని, మీరెట్లు విడదీయ గలుగుదురో, చూడవలసి యున్నది.

మానవసంఘాన్ని, ప్రస్తుతం. యెదుర్కొంటూన్న సమస్యలను, ముఖ్యంగా ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయములను పరిష్కరించి, మానవ

సంఘాన్ని ఒకే ఒక, విశ్వమానవ సంఘంగా, నిజమగు స్వాతంత్ర్యము, సమానత్వము, వీటిపై నాధారపడియున్న దానినిగా చేయుటకు తగు ధైర్యమును, మీరు వహించ వలెను.

ప్రస్తుతము, మీరు ఒకసంగబడుచున్నది, విద్యగాదు. కాపిటల్స్టు ప్రభుత్వముల ప్రచారమే యని చెప్పవలెను. ఈ విద్య, మానవునియందు సంకుచితత్వమును, మోసము, దోపిడి మొదలగు దుర్గుణములనే ప్రేరేపించునదిగా యున్నది. మన బాహ్యప్రవర్తనకును, హృదయ ప్రబోధములకును, సామరస్యమును కుదుర్చు, వీలులేకున్నది. విశాలభావములుండి, మానవసేవ చేయుద మనుకొన్నవారికి, తావులేకున్నదీ సంఘమందు. ఇన్ని మాట లెందుకు? ప్రస్తుతమునకు వత్తము.

ఓ యువకుడా! నీవు చదువుచున్నది, వైద్యశాస్త్రమా! గాగుంది. వైద్యవృత్తివల్ల ననేకమందికి నేద యొనర్చుచున్నది. బీదల కుచిత వైద్య సహాయము చేయవచ్చును. కేవల ధనాకర్షణమాత్రమేగాక మానవసేవ జేయుటకూడ నీ కార్యక్రమ మందున్నది. ఛే! యువకుడా, నీ హృదయ మందు దయాకు స్థానమున్నది. నీవు నిజమగు యువకుడవు. కాని, నీయూ శయములు, యధార్థ జీవిత మందెంతవరకు నెరవేరునో చూడవలెను.

నీ చదువు పూర్తియైనది. డాక్టరు పరీక్షయందు తీర్చుడ వైతివి. ప్రాక్టీసు ప్రారంభించినావు. ఈసంఘము నెట్టి ఏడాకరములగు క్రమ లావరించి యున్నవో, నీయనుభవము నల్ల తెలిసికొందువు.

ఒకరోజున కడుబీదయగు వాడొకడు, నీవద్దకు వచ్చెను. తనభార్య చాలబాధ పడుచున్నదనియు, ఒకసారి చూచి పోవలయుననియు, నిన్ను పిలచెను. నీయందు, దయయగునదింకను, యింకి పోకుండుటచే వానికోరిక సంగీకరించి, వానిని వెంబడించితివి. పట్టణముచివరకు పోయి పోయి, కేదజనులుండు సందు గొందుల బడి, పోవుచుంటివి. వీధులు యిరుపగాను, మురికితోను, దుర్గంధపూరితములు గానూ ఉండి, మనుష్యు

లెట్టిక్కడ నివసించుదురా, యని యాశ్చర్యపడితివి. కడకు, నీవొక గుడి
 సెలో ప్రవేశించి, మధ్యవయస్కుయగు నొకస్త్రీని చూచితివి. ఆమె
 చాల కృశించి యుండెను. ఒంటిమీద చాణీచాలని చినుగు పీలికలుగాక
 మరేవియును లేవు. ఇంటిలో నెలుతురులేదు. నేలంతా చెమ్మగా ఉండి,
 దుమ్ము కొట్లాడుతూ ఉంది. ఒక ప్రక్క శల్యమాత్రావశిష్టులగు
 ముగ్గురు పిల్లలు, మురికి యొడళ్లతో, అటునిటు బడి నిద్రపోవుచుండిరి.
 ఆకలికి యేడ్చి, యేడ్చి, నిద్రించి యుండబోలును. నిన్నుగొనిపోయిన
 యాతడే గృహయజమాని. ఆతడొకమిల్లులో కూలిగానుండి పనిచేయు
 చుండేవాడు. కాని, ఆరుమాసములక్రిందట, అవసరము లేక కాబోలు,
 యజమాను లాతనిని, పనినుండి తొలగించిరి. అప్పటి నుండియు, యెన్ని
 పాట్లు బడినను, ఆతనికి కూలిపనియే దొరుకలేదు. భార్య నాలుగు
 మాసముల వరకును, గృహస్థులయిండ్లలో చాకిరీచేసి సంపాదించుచు
 వచ్చిన బేడడబ్బులే, ఆ దరిద్ర కుటుంబమున కాధారమయ్యెను. ప్రాద్దు
 గూనులూ, చెక్కలు ముక్కలగునట్లు పనిచేయుటనల్లనూ, సరియగు ఆహార
 ములేకపోవుట వల్లనూ, ఆమె యనారోగ్య పీడితురాలైయుండియు,
 అధిశేక కూలికి బోవుచుండెను.

క్రమముగా రోగమెక్కువై యామె మంచము బట్టెను. కాదు,
 కాదు, మంచమెక్కడ, యిట్టి వౌర్యాగ్యులకు. చాప బట్టెననిన, యిట్టి
 వారి విషయములో సమంజసము. ఇక్కడకు నాలుగు రోజులనుండి
 గాబోలు, ఆ కుటుంబమంతయు ఉన్నది. తినుటను తిండిలేదు. చేయుటను
 పని దొరకదు. అట్టి స్థితిలో మందు లెక్కడనుండి వస్తాయి. పోనీ,
 యిరుగు పొరుగు వారేమైన సహాయమొనర్తురా యన్నను, వారితకన్నను
 హీనస్థితిలో నున్నట్లున్నది. ఎక్కడ జూచినను వెలవెలబోవు ముఖా
 లతో, ఎముకల పోగులగు చిన్నపిల్లలు; దుర్వాసన, చీకటి, చెమ్మ,
 ఆకలి, నిరువ్యోగము, దారిద్ర్యము; అయ్యో, యెట్టి దురవస్థ.

నీ ముఖమందు యే కొంచెమైనను సజన్యత కాన్పించినచో, పాప
మా యమాయికులు, నీతో తమ కష్టసుఖములను, వెళ్లబోసుకుంటారు.
వాళ్లకేమి సలహా చెప్పాలనుకుంటావు, నీవప్పుడు? పరిశుభ్రంగా గానీ,
నెలుతురూ, ఉన్న చోట్లలో ఉండాలనీ, శుష్టికరమైన ఆహారం తీసికో
వాలనీ, విశ్రాంతి తీసికోవాలనీ, యింకా యిట్లాంటివే కొన్నిటిని, వాళ్ల
కు చెపుతావు. అంతే గాదూ? కాని, యిట్లా చెప్పడం, వాళ్ళ నన
మాన పర్చడం గాదూ? అట్లా చేసికోడానికి, యేమాత్రం అవకాశము
ఉన్నా, వాళ్లు నీ సలహాకోసం యిన్నాళ్లు యెందుకు కనిపెట్టుకొని కూరు
చుంటారు?

ఇంటికి నెల్లినశర్వారత కొన్ని దినములవరకూ, యీదృశ్యమే, నీక
శ్లమందర ప్రత్యక్షమవుతూ, నీకు బాధగలిగిస్తూంటుంది. ఈ జనం అంతా
యిట్లాగ బాధపడుతూ ఉండడానికి కారణం, యే దేముడుమీకో, యే
కర్మమీదో పారేసి, రెండు తిట్టుకుని ఊరుకుంటావు.

నీవు యిట్లాంటి దృశ్యాలకి అలవాటుపడి, అంతరాత్మను చంపు
కొని, ఊరుకోవాలి అనుకుంటావు. గాని, నీలోని విమర్శనాశక్తి,
నీకు తెలియకుండగనే విజృంభించి, నీకు వీటిని జ్ఞాపకం చేస్తూఉంటుంది.

రోజులు గడిచిపోతూంటాయి. మరొకరోజున ఒక ధనవంతుని
యింటిలో, నొక రోగిని చూడ్డానికి ఆహ్వానించబడి, మోరుటాపై బోయి,
చూస్తావు. రోగి, ఒకస్త్రీ. మిక్కిలిబలిసి, కదులుటకు కూడా శక్తి
లేక, ఆయాస పడుతూంటుంది. జీవితమంతలోనూ, పనిఅంటే యేమిటో
యెరక్క-, విందులూ, వినోదాలు, భోగాలు, పశువులాంటి భగ్గతో కాపు
రం, అంతే ఆమె జీవితములో నిత్యచర్య. ఆమెకు నీవు చెప్పినదేమిటి?
తేల్చికైన ఆహారము తీసుకుంటూండాలనీ, యింద్రియలోలత తగ్గించుకో
వాలనీ, కొంచెం శరీర పరిశ్రమ చేస్తూండాలనీ ; ఇత్యాది నియమాలే
కామా?

ఇవే కాదు, నీవు చెప్పేది? బాగావుంది! ఇప్పుడు నీకు సంఘంలోని పరిస్థితులు కొంతవరకు అర్థం అయివుంటాయి. మానవసంఘంలో యెట్టి మూర్ఖపుకట్టుబాట్లు పాతుకుపోయి పీడిస్తున్నాయో, వాటిని తొలగించ వలసిన అవసరం యెంత తీవ్రంగా ఉందో, నీకు తట్టుతుంది. ,

ఒక తె, తన జీవితకాల మంతటిలోనూ విశ్రాంతి, సుఖము, యెరు గక, కడుపునిండ తిండికూడ దొరకక, నిరంతరబాధలచే చనిపోతూంది. మరొక తె, జీవితకాల మంతటిలోనూ పనియేమో యెరుగక, సోమరియై, పీడిత యగుచున్నది.

మనలో చాలమంది, యెట్టి దారుణవిషయములనైనను చూచియు చూడనట్లుగా, కాలము గడపుకొని పోవుచుందురు. నీవును, అట్టి నీతిమూరు లైన దౌర్భాగ్యులలోనే చేరుచువా? శరీరములోని రక్తమున కడు కత్తించు యే భీభత్సదృశ్యమునైనను, పైశాచిక కార్యములనైనను, చూచి నిట్టూర్చుదురు కొందరు; యిట్లాంటివెన్నో చూచితి మని సరిపుచ్చుకొందురు. త్రాగియో, వారి వినోదములలో, యీ విప్లవకరదృశ్యములను ముంచి నైచియో, కొందరు కాలము పుచ్చుదురు. ఇట్లు కొంతకాలము గడచు నప్పటికి, సంఘములోని యీ విరుద్ధదృశ్యములకు, మన మానసము అలవడి పోవును. నీలోని పశుత్వము జయముగాంచును; స్వార్థము విజృంభించును; చిలాసములతో కాలము గడపు వారితోనే తిరుగుటకు యత్నించుచు, అట్టి జీవితము గడపుటకు వలయు సాధనసామగ్రిని సమకూర్చుటకే కాల మంతయు వినియోగించుదువు. కాని యిట్టి దౌర్భాగ్యులను చూచుటకే గాదు, సరిగదా అట్టివారున్నారని తలంచుటకుకూడ ప్రయత్నింపవు. కాని, ఓ సోదరా! నీయందే మానవత్వమున్నచో, నీయుద్దేశముల కన్నింటి కిని క్రియారూప మొసంగగల్గు ధైర్యశాలివే యగుచో, నీయందు పశు త్వముచే మానవత్వము పూర్తిగా యణగ దొక్కబడక మిగిలియున్నచో, నీవు మరయొక లాగున ప్రవర్తింతువు. ఒక రోజున, నీవు “అబ్బే, యిది

చాల అన్యాయము; ఘోరాతి ఘోరము; ఈ జడ్జతిని కొనసాగనీయకూడదు. రోగములను కుదుర్చుట చేతనే ప్రాపంచిక సేవ కాబాలదు. ఇది చాలదు. వైద్యవృత్తిని కుక్కలు ముట్టుకుపోనీ; మానవ సేవకు ప్రారంభించుట యిట్లుగాదు. మరింకెట్లు? ఆ! తెలిసినది!! ఇట్లెవరో!!! మంచి గాలి, వెలుతురు, గల యిండ్లు, పరిశుభ్రముగు నాహారము, తక్కువ శ్రమ నిచ్చు పని; మానవావసరము లివియేగదా. ఇవి యందరకు కలుగునట్లుగా, సంఘమేర్పరచ వలెను. ఇట్లుగానిచో వైద్యుని వృత్తియంతయు, మాయ, గారడీ, మోసము; కానీ...యని తలంచుచు, యింటికి బోదువు.

ఆ రోజుననే, నీవు సోపలిజమనిన తెలిసికొన గలవు. అప్పుడే యా విధానమునుగూర్చి పూర్తిగా తెలుసుకొన గోరెదవు. పరోపకారము, మానవ సేవ, యనునవి, నీయభిప్రాయములో వ్యర్థప్రలాపములు, పుస్తకములలో నుండదగినవియు మాత్రమే గానిచో, ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞుల సిద్ధాంతములను సాంఘిక కట్టుబాట్లను జతపరచి, పరిశీలనా దృష్టితో చదువుచో, నాడే నీవు, మాలో నొకడవైపోదువు. మాకువలెనే తీవ్రముగా పరిచేయుచు, కుల్లిపోయిన యీసంఘము యొక్క కట్టుబాట్లన్నిటిని, నిర్మూలించుటకై సాంఘికవిప్లవమును లేవదీయుటకై యత్నింతువు.

అదేమిటి. నీకు మళ్ళీ, మరొక సందేహముకోచిందా? 'ఏమో, యిట్లాంటి కార్యములు చాల చేయవచ్చు గాని, ...నా మటుకు నేను, ఖగోళ శాస్త్రములోనో, వేదాంత శాస్త్రములోనో, రసాయన శాస్త్రములోనో కృషిచేస్తాను. దానివల్ల, ప్రస్తుతం గాకపోయినా, ముందు సంతతివాళ్లకై నా, చాల ఘనతర శాస్త్రీయ విషయములను తెలుప గలుగుతాను. ఇంతకంటే సంఘసేవ యేమున్నది.' అనేనా?

ఓస్సీ, ఇదా నీవూహ. మొట్టమొదట్లో శాస్త్ర పఠనవల్ల, నీవు కోరే దేమిటో మార్దాం. ఆ విజ్ఞానోపార్జనవల్ల కలిగి ఆనందము, సంతృప్తి, అంతేనా? సందేహం లేదు, ప్రకృతి రక్షాస్యములను పరిశీలించుటలో,

వాటిని భేదించడంకో, నీ బుద్ధిచాతుర్యము నుపయోగించడంవల్ల, నీకత్యధి
కానందము గల్గుననుమాట నిజమేకావచ్చును. అంతేయగుచో, తన ఆత్మా
నందమునకై శాస్త్రీయ చర్చలలో మునిగి తేలుచున్న వేదాంతికిని,
కల్లుచేత గలుగు తాత్కాలికానందము, సంతృప్తి చేతనూ, మైమరచి చెట్టు
కింద చుడియున్న యా తాగిగుబోతుకును, భేదమెందులో నున్నది? ఎటు
వచ్చి వేదాంతికి యే రవ్వా, రట్టూలేదు; తాగిగుబోతుకన్న మరెకొంచెం
తెలివైనవాడు. ఎందుకంటే, ఆతని కంటె యెక్కువ ఆనందమును, మరె
చాల కాలమువరకూ ఉండేదాన్ని, యేరుకొన్నాడు. అంతేగామరి; ఇద్ద
రికీ కూడా తాత్కాలిక సంతృప్తి, స్వసుఖము, ఆత్మానందమూ, ప్రపం
చములో యితరు లింకా ఉన్నారనే విషయం మరువగల్గడమూ, యివే
గాదా కావలసినవి.—

కాని, ఓయువకుడా, నీకిట్టి నీచమగు స్వార్థజీవితమునే గడుపుట
కిష్టము లేదు, గాదా? నీవు శాస్త్ర చర్చలలో కాలము గడపుటకు కోరు
చున్నది, - తోటి మానవుల నేవకే గాదా? మానవాభ్యుదయమునకే
గాదా? ఇట్టి విశాలాభి ప్రాయములతోనే గాదా, నీవు శాస్త్ర పఠనము
నందు, శాస్త్రీయ చర్చలందు మునిగి తేలుతూన్నది!

ఎంత దూరదృష్టి! ఎంత విశాలాభిప్రాయములు! కాని, ఒక్కటే
సందేహము. మొదట్లో ప్రారంభించు నపుడు, మనవాళ్లలో, యిల్లా అను
కోని వాడొక్కడేనా ఉన్నాడా? తర్వాత యధార్థ జీవితంలో వాళ్ల
ఉహ లెంతవరకు సఫలము లౌతూన్నాయి? అనియే.

ఇంకోసంగతి తటాలున స్ఫురిస్తూంది. నీకు మానవ సంఘము
యొక్క మంచియే కావలసి వచ్చుచో, తోటిమానవులకు నేవజేయుటకే,
నీకు ఉద్దేశ్యమున్నట్లయితే, వెంటనే యీప్రశ్న వచ్చి తీరుతుంది. నీలో
విమర్శనా జ్ఞానము యెంత తక్కువగా యుండనీ, యీ విషయము నీకు
స్ఫురింపకపోదు. ప్రస్తుత మానవ సంఘములో, ప్రకృతి శాస్త్రములు

భోగానుభవమునకే పనికి వస్తున్నాయి. కొద్దిమందికి, జీవితము సథికనుభవ కరము గానూ, చాలామందికి, బాధాకరముగానూ, భారముగానూ జేస్తున్నాయి. మొత్తంమీద శాస్త్రోక్తజ్ఞానము, మానవులలో చాలమందికి, అందని మార్గిని పండే, యైనది.

ఈ విశాల విశ్వమును గురించి, గాని పరిణామాభివృద్ధులను గురించి, శాస్త్రజ్ఞులు తమ దృఢాభిప్రాయాలని వ్యక్తీకరించి, నూరు సంవత్సరములు దాటినదే! కాని యీవిషయములు తెలిసిన వారెందరున్నారు? నిజమగు విమర్శనా నృప్తితో, నీవిషయము నుపలక్షించిన వారెందరు? కొద్దివేలమంది మాత్రమే. కొన్ని వేల లక్షలలో, కొన్ని వేలమంది! మిగిలిన వారందరూ మూఢాచారములలో, అసూయా ద్వేషములలో మునిగి, ఆట వికులకన్న హీనస్థితిలో నున్నారే! మతం పేరుచెప్పి, ప్రపంచాన్ని మోసగించేవాళ్ల మాటలకు లోబడి, వీళ్లంతా యే రాక్షస కృత్యాన్నైనా చేయడానికి సిద్ధమే!

ఇంకొక్క అడుగు ముందుకు పడండి. ప్రజాసంఘంయొక్క శారీరక, మానసికాభివృద్ధికి, సృక్యతిశాస్త్రం, యేమి ఉపకరించింది? శాస్త్రములు చెప్పుతూనే ఉన్నాయి, మనశరీరాలని ఆరోగ్యంగా యెట్లావుంచుకోవాలో, సంఘమును మంచిస్థితిలో యెట్లా నడుపవలెనో, పగైరాలను గూర్చి. కాని, అనుభవం వల్ల తెలియడంలేదు, యీమాటలు పుస్తకాలలో మాత్రమే వున్నాయనీ, ప్రజలకి వుపయోగంలోకి రావడంలేదనీ! మనకి, యీసంగతి తెలియకపోలేదు. కాని, యిల్లా యెందువల్ల జరుగుతూవుంది? ... యెందువల్లనా? ... శాస్త్రజ్ఞానము, మానవులలో, కొన్ని సౌకర్యములు గలిగియున్న వాళ్లకే అందుబాటులో వుంది గనుక; సాంఘిక భేదము, మానవుల్ని రెండుతరగతుల క్రింద, కూలికి పనిచేసే బానిసలు, దోచుకొనే పెట్టుబడిదారులూ, అనే రెండు విభాగాలక్రింద చీల్చినైచి, తొమ్మిదివంతుల జనానికి, విజ్ఞానాన్నేగాక, జీవితావసరములను గూడ అందుబాటులో లేకుండ జేసింది గనుక.

సాంఘిక విప్లవం

కావలినట్లే యెన్ని పునాహానైనా చూపించ వచ్చు. కాని, ఒక్కటి చాలదా ! చూడండి ! అదుగో ! పెద్ద పుస్తకభాండా గారము ! ఎన్ని బీరువాలు ! ఎన్ని పుస్తకాలు ! కాని లోపలికి పోవటానికి యెండరికో వీలులేదు. అందరిజోలి మనకెందుకు ! కొద్దిమందికి మార్గమే, వీలున్నది. పోనీ, ఆ వెళ్లినవాళ్లైనా, యేం సుఖంగా వున్నారు. కిక్కిరిసి అద్దాలన్నీ దుమ్ము కొట్టాడుతూండడంవల్ల, సూర్యకాంతికి చొరవీలులేదు. ఒక్కక్క అడుగు వేస్తూన్న కొద్దీ, యీ అనుభవం బలపడుతూంది. పరిశుచంతో పరిస్థితి సాంఘిక వ్యవస్థ, యీ స్థితిలోనే వుంది. ఒక్కసారి ఆలోచించి చూడండి !

పరిస్థితి, వనం కొత్తగా శాస్త్రీయ విశ్లేషణలని చెప్పించి, కొత్తపరిశోధనలను చేస్తూండడమే మన కర్తవ్యంకాదు. చేయవలసిందల్లా, కనిపెట్టబడిన సత్యముల నన్నిటిని బాగా ప్రచారం చేయడం, మానవుని నిత్యజీవితంలో వాటిని మేళవించడం, వాటియందు మానవులందరికీ సమాన హక్కులు, సమాన అనుభవం ఉండేట్లుగా చేయడం, మానవ సంఘ మంపా, యీ పరిశోధనా ఫలితముల నాచరణలో పెట్టగలుగునట్లు, వాటి ఫలితముల ననుభవించునట్లు మార్గమే, మనము యీ సంఘ విధానాన్ని, పరిస్థితులను, యెగ్గరచాలి. అప్పుడే, శాస్త్రములు, యే కొద్దిమందికో భోగపస్తువులుగా, స్వస్వములుగా ఉండడం మానేసి, మానవుని నిత్యజీవిత మును సౌకర్యయుతముగానూ, సౌఖ్యవంతముగానూ జీయగలవు. పాపా త్యాగమును న్యాయము, దీనినే కోరుతూంది.

ఇంతేగాదు. కనిపెట్టబడిన సూత్రసమగ్రతనా ఫలితములను స్వీకరించి, ఆచరణలో పెట్టగలుగు స్థితిలో సంఘమున్నప్పుడే, శాస్త్రములు నిజముగా అభివృద్ధిబొందగలవు. యంత్రమూలకముగా ఉష్ణోత్పత్తి చేయ వచ్చుననే సిద్ధాంతము (The Theory of the machanical Origin of Heat) విషయం చూడండి. ఈ కోజున హారన్, క్లాషి

యన్లు సూత్రీకరించినట్లే, ఒక శతాబ్దమునకు పూర్వమే యీ సిద్ధాంతములు కనిపెట్ట బడినాయి. కాని, యెనుబది సంవత్సరముల వరకూ, యిహ యన్నియు విశ్వవిద్యాలయ రికార్డులలోనే యస్తమించి పోయినవి. కడపటికి శాస్త్రజ్ఞానము అభివృద్ధిజెంది, సంఘము వాటిని గ్రహింపగల్గి స్థితిలోనికి వచ్చిన తర్వాతనే, యెనుబది సంవత్సరముల సిమ్మట, వాటిని బూజుదులిపి, పైకిదీశారు. ఎరాస్మస్ డార్విన్ మహాకవియుని పరిణామ వాదము, కూడు తరములవరకు మూలబడి యుండి, యుండి, తర్వాత నాతని మనుమని యొద్దనుండి, విశ్వవిద్యాలయ పంజీతులచే స్వీకరించ బడియెను. అదైనా యెప్పుడనుకొన్నారు? ప్రజలనుండి బాగుగా యొత్తిడి గలిగిన తర్వాతనే! కని, చిత్రకారుడు, మెడలగు వారికి వలెనే, వేదాంతి, శాస్త్రవేత్తలుగూడ, తమకాలమునందలి సంఘమునుండి జనించిన వారే; గాన, ఉత్తమ పరిణామమును కోరువారు, ముందుగా సంఘమును సంస్కరింప వలెనని, యిప్పుడైన ఒప్పుకొనరా?

కాని, నీ వీ యూహలతో నిండియుండుచో, ప్రస్తుతపరిస్థితులలో, సంపూర్ణమగు విప్లవము దెచ్చుట అనివార్యమని తోచకమానదు. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో శాస్త్రజ్ఞులు, శాస్త్రీయ విషయములలో తలలు బద్దలుచేసి కొనపలసి వచ్చుచున్నది. మిగిలిన జనసామాన్యమన్నచో, పది, యిరువది శతాబ్దములక్రిందటి యజ్ఞానస్థితిలోనే, గాఢాంధకారములోనే ఉండి పోతున్నారు. వెల్లడిచేయబడిన శాస్త్రీయ సత్యములనే నమ్మజాలని మూఢులై, కేవలమూ బానిసలుగానూ, నస్తునిర్మాణ మొనరించు యంత్రములు గానూ మాత్రమే యున్నారు. నీవేదినమున విశాలమై, అగాధమగు శాస్త్రీయసత్యములను, సంపూర్ణముగా తెలిసికొన గలుగుతావో, ఆరోజు ననే యింకనూ శాస్త్రపరిశోధనలతో కాలము గడుపవలయునను కోరిక తగ్గిపోతుంది. కేవలమూ, గ్రహింపబడిన శాస్త్రవిషయాల్ని, పూర్తిగా మానవసంఘమంతా, అనుభవంపగలుగునట్లు చేయుటకై, సాంఘిక విప్లవ

పమును తీసికొని నచ్చుటకై ప్రియత్నించుతావు. నీవెట్టి నిష్పక్షపాత
 బుద్ధితో శాస్త్ర పరిశోధనయందు మెలంగితివో, అట్టి విశాలభావముల
 తోనూ, నిష్పక్షపాత బుద్ధితోనూ, యీ సాంఘికవాదాన్ని గురించి తెలిసి
 కోవాలి. వ్యర్థసందేహాలని వదిలివెట్టి, మానవసంఘ డేమాభివృద్ధులకై
 పనిచేయుచున్న మాలో చేరుతావు. సంఘములో, గేమీ కొద్దిమంది, యిది
 వరకే సమస్త యోగములనూ అనుభవిస్తూన్నానో, సమస్త ఉత్పత్తిచరి
 కగములనూ తమ స్వాధీనమందే ఉంచుకొని, శాస్త్రీయపరిశోధనలను తనకు
 తోడుచేసికొని, సంఘముసంతనా యధోగతి పొందేసి, తా మొక్కచే భౌతిక
 సుఖముల కన్నిటికీ యేకమాత్రాధికారులై యున్నానో, వారితో, నీబుద్ధిని,
 శాస్త్రపరిజ్ఞానాన్ని మర్చింప దిలంచక, పీడితులై యధోగతి గో నున్న
 సామాన్య ప్రిజాసంఘమును సహాయముజేయుటకై, నడుముగట్టి, ముందుకు
 గురుతుతావు.

అప్పుడే, నీ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చిన వాడ వాతావు. నీ పనులకీ,
 నీ విశాలమనోభావాలకీ, పగస్సగవైరుధ్యముండదు. ఇదివరలో నీవెన్నడును
 స్వప్నే నీ అనుభవంపని, సంతృప్తిని, ఆనందమును, గుర్తింతువు. ఆ రోజు
 వచ్చినపుడు... యేపక్షములోనైనను ఆనందము అట్టిమానములో లేదనియే
 నా నిశ్చయము ... ఆరోజు వచ్చినపుడు..... నీవు యే సాంఘిక మార్పులను
 కోరుచుంటివో, అట్టిమార్పులు కలిగిన రోజు వచ్చినపుడు ..... శాస్త్రీయ
 పద్ధతులపై వికిమత్యముతో పనిచేయుటకెల్ల అనుపమాన సత్వముగలదై,
 కోట్లకొలదిగానున్న కార్మిక కష్టకార్యము నెరవల్ల, సానుభూతికల్గి, విషగీత
 వేగముతో తోరిసికొని నచ్చుచున్న, ఆదినము వచ్చినపుడు, ... వాస్తవి
 వము చెప్పవలసి వచ్చునో, ఆరోజుననే, ప్రకృతిశాస్త్రములు విజయమైన,
 అభివృద్ధి గలవగును. ప్రస్తుతము యీ శాస్త్రీయ విషయముల యభివృద్ధి,
 అప్పటి పరిస్థితులతో పోల్చిచూచినచో, చిన్నపిల్లల, కార్యద్రుల యత్న
 ములవలె తోపకమానవు.

అగోచరనే, నీవు శాస్త్రమజ్ఞానము పల్లగులును ఆనందమును, నిజముగా అనుభవింపగలుగుదువు. ఇప్పుటివలెగాక, ఆయానందము, నీ తోటి మానవులందరకునూ కెందును.

న్యాయవాది యువకులకు.

నీవు న్యాయశాస్త్రమును చదువుట పూర్తియై, త్వరలోనే న్యాయవాదవృత్తిని స్వీకరింపబోవు చున్నావు గాబోలు. బహుశః, నీ న్యాయజీవితమును గురించి, నీలో, కొన్ని ఉన్నతాశయములతో యుండియుండువు. నే ననుకోవడం, ... నీవు విశాలాంతఃకరణ గల వారిలో ఒకడవనీ, స్వాధ్యాయము, పరోపకారము మొదలగునవి, నీ సిఘంటులో వ్యర్థమగు మాటలు మాత్రమే గావనీ, నీ జీవితము నంతనూ, అన్యాయమును నిర్మూలించుటకైయే వినియోగపరచెదవనీ, నీ బుద్ధిచాతుర్యము నంతను న్యాయ చట్టముయొక్క వ్యవస్థాపనకైయే వెచ్చింపగలవనియూ, యంతకంటే, మానవ జీవితమునకు ఉన్నతాదర్శము, సార్థక్యము, మరేటియూ, యుండజాలదనియు, నీవు భావించుచున్నావా? కానీ, నీయందును, నీవు కోరుకున్న జీవిత విధానమునందును, సంపూర్ణవిశ్వాసముతో, యీ జీవితరంగములో ప్రవేశించు.

బాగుంది; న్యాయస్థానవార్తలను గలిగియుండు, నాయసంఖ్యాకమగు పెద్దపుస్తకములలో, యేదేజీలోనైనా సరే, నాస్తవముగా మానవ జీవితము నెదుర్కొను సమస్యలను గూర్చి విచారించు

ఇదిగో. ఈ కేసు చూడు. ఇతడొక ధనికుడగు భూస్వామి : తన శిస్తును చెల్లించని, ఒక నిరుపేద రైతును, తన భూమిలోనుండి నల్లకొట్టవలెనని యీతడు కోరుచున్నాడు. న్యాయశాస్త్రరీత్యా యిందులో విశేషమేమీ లేనే లేదు. అతడు శిస్తు, చెల్లించలేదు. .... చెల్లించలేదు... గనక అతడు భూమిని పడలివైచి వెల్లిపోవలసినదే. కాని, యీ సందర్భ

ములో, వివరముగా కనుక్కొంటే, కొన్ని, యిల్లాంటి సంగతులు తెలు
 స్తాయి; ఈ భూస్వామి, యెన్నడునూ, ఆ భూఖండమును అభివృద్ధిలోనికి
 దెచ్చుటకు, యేమియుజీసియుండ లేదని; గత యేభై, అగస్తై సంవత్సరాల
 లోనూ, రైలుమార్గములను నిర్మించడమువల్లనో, కొత్త గోడ్డును పోయుట
 వల్లనో, మురుగునీరు పోవుటకు సౌకర్యములు గల్పించుటవల్లనో, ఆమట్టు
 ప్రక్కలనుండు యితర భూములను గూడ బాగుచేసికి దెచ్చుటవల్లనో,
 మనోకాణము వల్లనై తేనేమి, ఆ భూములధర మాడు రెట్లు పెరిగిందని;
 కాని యీ భూముల అభివృద్ధికి, తరములనుండి రక్తమును చెమటను ధార
 పోస్తూన్న రైతు, పావుకార్ల చేతులలోబడి, ఋణములతో తలములిగి,
 శిస్తును చెల్లించ లేకుండా పోయినాడు. చట్టము యెప్పుడూ ఆస్తి పక్షము
 లోనేయుంటుంది; అందులో సందేహమేమీలేదు. భూస్వామిదే పరిపూర్ణ
 మైన హక్కు, చట్టం ప్రకారముగా. కాని, నీవు, యేమంటావు?
 బహుశా, యీ న్యాయశాస్త్రములనే, కల్పిత శృంఖలలు, నీ మనస్సు
 నింకనూ బంధించియుండవు. ఆరైతును, కట్టుగుడ్డలతో, గంపెడు పిల్ల
 లతో, నిరాధారముగా గోడ్డుమీద నిలువ బెట్టాలి అంటావా? అదేకాదా,
 యీ న్యాయ చట్టం కోరేది? లేదా యే రైతుయొక్క కాయకష్టమువల్ల
 నా భూమి ధర పెరిగిననో, ఆతనికి, భూస్వామిచేత, ఆ భూమి యొక్క
 పెరుగుదల ధర ముదిరా యిప్పించాలి అంటావా? సర్వోత్తమైన
 న్యాయమే ఉంటే, కోరేది అదేకాదా? సర్వ సమానత్వము కోరేది
 అదేగాదా? నీవు యే పక్షం, చేకొంటావు? చట్టమునకు అనుకూలము
 గానూ, న్యాయముకు వ్యతిరేకముగానూ ఉంటావా? లేదా న్యాయముకు
 అనుకూలముగానూ, చట్టముకు వ్యతిరేకముగానూ పనిచేస్తావా?

లేక మరొక ఉదాహరణ తీసికో ఆ మిల్లులో పనివాళ్లు, ముందిర
 నోటీసు చేయకుండానే, సమ్మె జేసినారు. నీవు యే పక్షములో పని
 చేస్తావు? చట్టము ప్రకారం, అంటే తనకున్న కొన్ని హక్కులనో,

సౌకర్యములనో, పురస్కారంచూకొని, యే కరుణలనో ఆమితలాభములను పొగుజేసుకొన్న, యజమాని పసిజేసెదవా? లేక చట్టమునకు విరుద్ధముగా నైన లెక్కజేయక, దినమునకు ఆరణాలకూలికై శమశక్తిని విక్రియించి, తమ భార్య పుత్రులు తమ కష్టయెదుటనే పుష్కించి పోవుచుండ, యజమానికై యహోరాత్రములు సనిచేసి, యమిత లాభములను సమకూర్చు, ఆ బీదకాఢ్మినుని పక్షమున జేయుదునా? చట్టములోని Freedom of contract మొదలగు తియ్యని, మోసపు మాటలను, నీవును సమర్థింప జూతువా? లేక, మానవులలో సర్వసమానత్వమును సరమనత్వమును; యే సత్యమును దృష్టిలో నుంచుకొని చూచినచో, కడుపునింప కుడిచిన వానికిని, పూటగంజికై తన అమూల్య కష్టమును విక్రియించు కొనువానికి, బలవంతునికిని, బలహీనులకును, మధ్య జరిగిన కంట్రాక్టు కంట్రాక్టు యెట్లగుచులే; ఆ సమానత్వమునే సమర్థింతువా?

పోనీ, మరియొక నేరము. అదే, బొంబాయి నగరములోని పెద్ద హోటలు. యెంత పెద్ద సౌధము, ఎన్ని సౌకర్యములు, యెందరు పరిచారకులు, యెంత రుచికిరములగు పదార్థరాసులు! చినిగిన గుడ్డలతో తక్కుచు, తారుచు, నాతడు పరుగెత్తుచున్నాడేమిటి? ఆ, తెలిసినది; పెద్దగొట్టె నొకదానిని దొంగిలించుకొని బోవుచున్నాడా! సాపము, ఆతడెవరో తెలిసికొందము. పనిలేక యున్న, ఒక స్పృత్తినిపులుడు. కొద్ది గోలనుండి ఆతడు నిరువ్వోగి యగుట నల్ల, నాతడు భార్య పుత్రులతో నాలుగు దినములనుండి వస్తున్నాడుట! నిజమే! ఇట్టి వారెందరో యున్నారు. నాడికీ దుర్బుద్ధి యేమిటంటారా! ఆతనిని యెరస్తుచేసి, న్యాయస్థానమునకు కొనిపోయిరి. వానిపై జాబీదలచి వానిని పదిలివేయ నలసిన దని హోటలువానిని కోరిరి. గాని, ఆ పెద్దమనిషి సమ్మతించలేదు. ఆతనికి న్యాయమేనట గావలసినది! ఆతడు దోషియని నిర్ధరించి, ఆరుమాసములు కఠిన శిక్ష విధించిరి. న్యాయము, చట్టము, గుడ్డివి కాకేమిటి?

ఇట్టి తీర్పులు, నిత్యమునూ, యెన్నో చెప్పబడుచున్నవని, విన్న తరువాత
నైన, నీకే యంతరాశ్య యనునది యున్నచో, తప్పక, వాటిపై నెదురు
తిరుగుదువు

లేక మరొకటి. ఆతడు చిన్నప్పటి నుండియు, అదుహులు లేక
పెరిగినాడు. బాల్యమునుండియు చాలశ్రమలు పడుతూ, అంపకచేతనా
నిరసింపబడుచు, యెవ్వరును ఆదరించువారు, కడకుమంచి మాటలు చెప్పు
వారును లేక, యెట్లో పెద్దవాడైనాడు. ఆఖరుకు ఆతడు చేసినదెమిటి.
ఒక్క యాపాయిని దొంగిలించుటకై యిరుగుసాగునాని, నిండు పొరణ
మును దీసినాడు. ఆతనిమీద కూడ చట్టము ప్రయోగింప బడవలెననియే
కోరుదువా? ఆతని నురిదియవలెనని విధింతువా, లేక అంతకన్న నీచము
గా ఆతనిని యావజ్జీవము చెగసాలలో నుంచవలెనని విధింతువా? ఆతడు
నేరస్థుడా, లేక పిచ్చివాడా? ఏమి మాట్లాడవేమి? ఏది యెట్లున్నా,
ఆతనియందు, మానవత్వమును నశింపజేసిన, యీ సంఘముదే, యీ తప్పు
గాని, ఆతని దొక్కరిది మాత్రము గాదనుట నిశ్చయముగా చెప్పగలము.

నిరాశులై, విల్లుకు నిప్పంటించిన యీ శేతగాంధురి, కూలీలు,
అంపరూ జైలులో తోయబడవలెనని, యందువా? లేక యీ గున్యా
యములను ఆటంకములను నిరసించుచు, భవిష్యద్భవిజమును నాటిప యీ
ధైర్యశాలులగు వీరులను, కాల్పించివేయాలి, యందువా? కాదు, కాదు,
ఆట్లనవు; వేయిసార్లకు కూడ ఆట్లనవు.

నీకు నేర్పబడిన వాటినే, చిలుకవలె శిశిని పలుకుటతో తృప్తి
బొందక, తర్కించు కొనెనవేరి; న్యాయచట్టమును కప్పి యుంచిన ఆ
పౌరను తొలగింతువేరి; నీవేమి చూడగలవు? చట్టమునకు మూలమేది?
బలవంతుల హక్కులుగాక మరేది! చట్టమునకు పర్యవసాన మేది? బల
వంతులు, బలహీనులను అణగ కొక్కుటయే; మానవజాతియొక్క కడు

దీర్ఘమై రక్తప్లాపితమైన చరిత్రలోని, వీడితులకు చెసిన ఘోరతన అన్యాయములకు, అర్థమును కల్పించుటయే ! నీ నష్టపడేతే దీనిని తెలిసికొన్నావో, అప్పుడే, న్యాయచట్టమునందు నీకు, అసహ్యత, ఏవగింపు కలుగుతీరును. అందులో ఆశ్చర్య మేమున్నది ? పుస్తకములలో వ్రాయబడియున్న చట్టములకు శానిసయై పర్తించుటయున్న, అంతరాత్మకు వ్యతిరేకముగా, అన్యాయమార్గమున చరించుటయని, నీవు గ్రహింతువు. అందులో విశేష మేమున్నది ? తరువాత నీలో యీ దిజ్ఞాసతో కూర్చుంటావా ? నీ అంతరాత్మ ప్రగోధమును తృణీకరించి, మోసగాడవేనా ఆవుతావు, లేదా, యీ అంధ పరంపరను భేదించి, నీవు మాతో బాటుగా చేరి, యీ సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయ దురన్యాయములను సంఘాట్టముగా నాశనము జేయుటకు సని నేయుదువు.

కాని అప్పుడు నిన్నేమంటారు ? సోషలిస్టువనీ, విప్లవకారుడవనీ, యింకా యేమిటో !

తరువాత నీ సంగతయ్యా, యింజనీరింగు విద్యార్థి. పాపము, ని ఉద్దేశ్యములు మంచివే; శాస్త్రీయ విషయములను, పరిశ్రమలలో ప్రవేశపెట్టి, శ్రామికుల కష్టములను, సాధ్యమైనంత వరకు తగ్గింపవలెననియా నీ యూహ. అయ్యయ్యో, నీ యూహలు వ్యర్థములని తెలిసికొనుటకు, నీ తెలివితేటలు మానవులను యికనూ కష్టములలోనే ముంచివైచునని తెలిసినపుడు, నీ నెంత విచారించెదవో. ప్రకృతిచేత వేరు చేయబడిన రెండు దేశము లున్నవి. వాటికి రాకపోక సౌకర్యములు కలుగజేసి, నారిలో సోదరభావమును, పరస్పర సహాయమును పెంపొందింపవలెనని చూతువు. అందుకొరకై పర్యతములను బద్ధలుకొట్టి, అగ్రిముల చివరగా, నదులపైగా, ఎన్నో చిక్కులు దాటి రైలుమార్గము నిర్మింపవలెను. మార్గము ప్రారంభింపబడినది. వేలకొలది కార్మికులు రక్కలు ముక్కలు చేసి కొంటున్నారు సొరంగములలో, చలిజ్వర ప్రదేశములలో, నదులపై

చాల ప్రమాద కరములగు చోట్లలో పనిచేయుచున్నారు. ఆ పనివారి కుటుంబములు వందలకొలది, వేలకొలదిగా, యీపనితోనే తమ చెమట నోడ్చి, రక్తమును ధారపోసి, కడకు ప్రాణములను గూడ గోల్పోయిరి. యేకొద్ది మందియో మాత్రము, పది, నైగురూకలనో, మితిమీరి పనిచేయుటచే క్షయనో మూట గట్టుకొని, జవనత్వముబడిగి, తమ గ్రామములకు, అల్ప సంతోషులై పోవుచున్నారు, ఎట్టకేలకు రైలు మార్గము నిర్మింప బడినది. కాని ప్రతియంగుళమును మానవ అస్తికలచే భీతి గొల్పు చుండలేదా? దీని కంతకును కారణమేమి? మానవుని యందు విశి లేకుండా పెరిగిపోయిన లాభ కాంక్ష కాదా? తుదిను ఆరైలు మార్గము యొక్క ప్రయోజన మేమి? దేశములను జయించుటకై పైనికు లిను తీసికొని పోవుట కుపయోగింప బడుచున్నది. చూచితివా, నీ మేధా శక్తికి, నీ విరామ మెరుగని పరి శోధనలకు ఫలిత మేమో? ఇదే నా నీవు కోరినది?

నీ మూలము నంతనూ పరిశోధనలతోనే గడపితివి. ఉత్పత్తి : ధానములను సౌకర్య యుతము గావించి, మానవ సంఘముకు కావలసిన : స్తు సముదాయమును, తక్కువ కష్టముతో సృష్టించుటచే గదా నీ యా శయము. ఎన్నో శ్రమలు జెంది, ఎన్ని రాతులనో ఆలోచనలతో గడిపి, తుదిను, నీ పరి శోధన పూర్తి చేసితివి. ఫలితమును ఆచరణలో పెట్టించితివి, గారి పర్యవసానము నీ తలను మించి పోయినది. వేలకొల దిగా జనులు పనిలే కుంప బోవుచున్నారు. ఇంక పనిలో నున్నవారా, చిన్నపిల్లలు. వాళ్లెనా రేవలమూ యంత్రములుగా, కీలు బొమ్మలుగా చేయబడినారు! ముగ్గురో, నల్లరో, అధవా యేపదిపాంసో పెట్టుబడి దారులు, కోట్లు గడించి, నీసాల తో ఓ ఛాంపేన్ త్రాగుట మొదలు పెడతారు. దీనినేనా నీవు ఆరాధించినది, వాంఛించినది. ఎట్టి దారుణ స్వప్నము!

ఇన్నిమాట లెందుకు. ఆధునిక పారిశ్రామికాభివృద్ధి, కూర్చోచదివిచూడు. కుట్టుడు మంత్రము కనిపెట్టడం వల్ల, దర్జీవాని చేమిలాభము గలిగినది. ఏమీలేదు. డయమండు ట్వీల్లుగుడ్డలు కట్టు కొంటూనే యున్నాడు గాని, St. గోధర్డు సొరంగములోని కూలివాడు, యాంకిలోస్మా చేత చనిపోతూనే యున్నాడు. గోను కూరీలు, మేస్త్రీలు, అందరూ పనేమీలేక, మాడుతూనే యున్నారు. నీవు యెట్టి తీవ్ర మేధతో, యెట్టి నిష్పక్షపాత బుద్ధితో పారిశ్రామిక సమస్యల నాలోచించితివో, అట్టి బుద్ధితోనే సాంఘిక సమస్యలను గురించి ఆలోచించినచో, యిందులో మూల సూత్రము నీకు బొడగట్టక పోదు. ప్రత్యేకపు టాస్తులు (Private property) (wage labour system) కూలి పద్ధతి, యీరెండును సంఘములో నున్నంత కాలమును, ప్రతి కొత్త పరిశోధనయు, కూలీ జనముయొక్క సౌకర్యమును వృద్ధి జేయుటకు మారుగా ఆతని జీవితమును నాశనము చేయుచున్నది ; నిరుద్యోగము నెక్కువ జేయు చున్నది ; ఆతని బానిసత్వము నభివృద్ధి జేయుచున్నది ; ఆతని కష్టమును నీచత్వమును గురిజేయు చున్నది ; కరవును యెక్కువ జేయుచున్నది. ఇంతేగాక యిది ఖరలోనే స్తోమరియై సుఖానందములలో మునిగి తేలుచున్న వానినే యింకను ఆభివృద్ధి లోనికి గొంపోవుచున్నది.

ఈ విషయములను తెలిసికొన్న తర్వాత, నీ వేమి నిశ్చయించుకొందువు. బహుశా నీ యంతరాత్మను, శుష్క వేదాంతముచే అణచిపెట్టి, స్వార్థ పరుడవై పోదువు. ఒక శుభ దినమున, నీ చిననాటి విశాల భావములకు స్వస్తి చెప్పి కేవల స్వార్థ సుఖానందములకై పాటుబడుటకై, అంటే, నీవు కూడ యీ ప్రత్యక్షదోషిడి గాండ్రకూటములో చేరుదువు. లేదా, నీవే మృదుల హృదయుడ పగుచో, యిట్లుచు కొందువు. “కాదు, యిది నవీనశాస్త్ర పరిశోధనలలో కాలము పుచ్చవలసిన

సమయముగాదు. మొట్ట కంటే వస్తువుల ఉత్పత్తి విధానములో నున్న లోపములను సవరింప వలెను. ఎప్పుడైతే ప్రత్యేకపు టాస్తు లనుమాట లేకుండ జేయగలమో, అప్పుడే, ప్రతి నూతన పరిశోధనా ఫలితమును, మానవ సామర్థమున కంతకును జెందు తుంది. ప్రస్తుత ధన స్వామ్య సంఘంకీంద కేవలమూ యంత్రముల కన్న అస్వతంత్రులై, వ్యక్తిత్వములేని యీ కోట్ల కొలదిగా నున్న కూలీలు, అప్పుడు, ఆలోచించి పనిచేయగల సమర్థులై, చదువుట చేతనూ, అనుభవముచేతనూ గడించినదీ శక్తిని, పారిశ్రామికాభివృద్ధికై వినియోగించ గల నాగగుదురు. మనము స్వప్నేషీ, యూ హించ జాలనంత యభివృద్ధికి, ఒక అగ్ధ శతాబ్దములోనే, యంత్ర సాధనములు ముందుకు బోయి తీరును.

బ డి ప ం తు లు .

ఉపాధ్యాయులకు, నే జేప్ప వలసిన దేమిటి ..... యెవరు తమ పృథ్విని, నీచమై, బాధాకరమగు వ్యాపారంగా యెందు కుంటూంటాలో వారికి గాదు, నే జెప్పునది ..... మరి యెట్టి వారికీ అంటే, యెవరు, నిర్మలా నంప పూరితులై, అమానుక మగు చూపులతో, వికవిక నన్యచు, చక్క నిసిల్లులు తన చుట్టూ కూర్చున్నపుడు, తన చిన్న తనంలో తన కెట్టి విశాల భావములు, మానవ సేవాదీక్ష యుండెడినో, అట్టి భావములనే నారి చిన్న తలలలో జొప్పించి, వారిని కాగల భాగ్య శాలులుగా తయారు జేయుట యెట్లా యని ఆలోచించు, ఆ ఉత్తమ గురువులకే.

తరచుగా, నీవు విచారంగా ఉన్నట్లు కన్నడుతూన్నావు. నీ కను బొమలు యెందు కట్లా ముడివైచు కొంటూన్నావో నాకూ తెలుసుమరో, ఆ కుర్రవాడు నీకు చాల యిష్టుడనుకుంటాను, ఆత డీరోజున వ్యాకరణ సూత్రాలను చదువుకొని రానిమాట నిజమే. కాని ప్రతాపసింహ చరిత్రములోని యీ రెండు పంక్తులను పప్పు జెప్పినపుడెట్టి యుద్యోగ

Handwritten flourish

మును చూపెను. అక్కడే, అప్పుడే, ఆ కూర్మాతమల వందరను కత్తి తీసికొని పొడువ గోరెనో, అన్నట్లుండ లేనా? ఆతని కండ్లు మెరసెను. కంఠమునో మధుని భాగ పూరిత మగు పణకు వచ్చెను. ఉద్రేకముగా చదివేడు :

కాని యింటకి సోయిన తర్వాత నాతని తల్లి, దంకి, మామ కూడ అతనిని చీవాట్లు పెట్టిరి. బలవంతులుకి, మత గురువున, పల్లెటూరి అధికారుల గౌరవము చూపాలని చెప్పిరి. అధికారుల యెడ భయ స్తులు, పెద్దల యెడల అణకున, సంసార పక్షంగా ఉండడం మొదలగు మహా విషయములను గూర్చి, చెవులు తడకలు కట్టిలా ఉపన్యాసాలు కొట్టాడు. పాపం. ఆకుర్రవాడు హుడిలి బేజారెత్తి పోయాడు. స్వాతంత్ర్య భావ బోధకమగు నా సాత్తమును క్రింద పెట్టి, స్వయం సహాయమునో మరేదో పుస్తకమునో తీసికొను వరకూ, వాళ్ల చీవాట్లు శాంతించ లేదు.

ఇంకో టేమిటీ, అంటే, నీ దగ్గర చదువు కొన్న వాళ్లలో ఖుట్టి. వాళ్లని, నీ వనుకొన్న వాళ్లంతా పరమ నిర్భాగ్యులుగా తయారై నారని, నీవు విన్నావుకాదా? ఒకడు తనకేదో పెద్ద ఉద్యోగము రావాలి అనే దివా స్వప్నములు కంటూండడం కంటే మరేమీ ఆ లో చించడమే లేదు మరొకడు గుమాస్తాపని చేస్తూ తన యజమానితో బాటుగా, కూలీల కిచ్చే బేడ డబ్బుల్లోంచే, మామూళ్లు, పేరుచెప్పి కక్కుర్తిపడి, వాళ్ల పొట్ట కొడుతూనాడు. నువ్వనుకొని ఉంటావు, వీళ్లంతా తెగచదివి, మానవ సంఘాన్నంతనీ ఉద్ధరించేస్తారని. కాని, నీ వూహలు నిరాధారము లయాయి. దాన్ని గురించే, నీ విపుడాలో చిస్తూనావు. నాకు యిట్లా పొడగట్టుతూంది. ఇంకెన్నో గోజు లవసరం లేదులే, మహా అయితే యే యేడాది లోనో, నీవు యిట్లా తలచీ గోజు వస్తుందేమోననే నాభయం. నీవు మహా పొడి చేస్తారనుకున్న యువకులంతా యీవిధంగా, నీ ఆశయాలను విఫలం చేయడం చూచిచూచి పొగిం విసిగి, యిట్లా అను

కుంటూవు. “ప్రతాప సింహుడు చాల స్వాతంత్ర్య ప్రియుడే కాని
 యాత్రిగా ప్రపంచకన్యానం తెలియని ‘కాక్’. పగలల్లా యే గూలు
 ఆఫ్ త్రియో పిల్లలకి నూరపోసి యింటికొచ్చిన తర్వాత, యేమంచము
 మీగో పడుకొని మనం చేసుకునేందుకే కాని యాకవుల వాతల ఉప
 యోగం యేమీలేదు. కవులంతా, మేఘుల్లో వివరిస్తుంటారు. మన ని
 త్య జీవితానికి వాళ్ల రాతలకి యే సంబంధమేలేదు. ఒక వేళ దానికి సంబం
 ధం ఉంటే ఉంపోచ్చునుగాని కవుల రాతలకి, రేపొచ్చి స్కూల్ యి
 క్స్పెక్టరు పరీక్షకి ఆసలే సంబంధంలేదు. నాకందుకొచ్చినవీ గొడవలన్నీ”
 తప్పదు. అందరిలాంటి వాడవే ఆయితే ఇంతే అనుకుంటావు.

గాని, నీలో మానవత్వమూ, పౌరుషమూ, యేమాత్రమున్నా, నీలో
 వేడికత్తే మే ప్రవహిస్తుంటే, నీవయస్సు తిరిగిపోయినా ఫర్వాలేదు, నీ
 యకాపనంలో, నీలో జాగృతాలయిన ఉన్నతాశయానిద్దికై పనిచేయ
 నిశ్చయించుకుంటావు. పిల్లలందరికీ, స్కూల్లోనూ, యింటిపద్దాకూడా
 వికలాభిప్రాయాలను కలుగచేసి, మానవత్వాన్ని పెంపొందింపచేసి, విద్య
 కానాలంటావు; అట్లంటి సౌకర్యాలు, యీ ప్రస్తుత ధనస్వామ్య సం
 ఘంలో యెప్పుడూ కలుగచేయ బడవు, సహింపబడవు, అని వెలుసు
 కుంటావు, వెంటనే యీ సంఘ విధానాన్ని తీవ్రంగా విమోచిస్తావు.
 విద్యా శాఖవారు వెంటనే, నిన్ను పనికిరాని వాళ్లలోనూ, కాడీ ముండా
 కొడుకుల్లోనూ జమవేసి, వాళ్ల నిష్క్రమించి తప్పించుతారు. ద్రితుమ జీ
 వుడా అని, ఒక్క నిట్టూర్పు పుచ్చి, నీ కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించు
 తావు. వయస్సులో నీ కంటే పెద్దవాళ్లయినా, నీ దగ్గర చదువుకో
 దగ్గ వాళ్లందరికీ, నీవు చెప్పడం ప్రారంభించుతావు! యేమిటా! మాన
 వసంఘం యెట్లావుండాలో, కాదు, కాదు; యెట్లా వుండడానికి అవకా
 శాలున్నవో, అదియే. అంటే, నీవుకూడా, యీసోషలిస్టులలో చేరి,
 యీ అవక తవక సంఘంయొక్క మూలమట్టాన్ని కూలతొరియడానికి

ప్రయత్నగస్తావు. అంటే యీ ప్రపంచములో మానవ జాతికి నిజమైన స్వాతంత్ర్యము, తరుగులేని స్వాతంత్ర్యము, నిజమైన సౌ భాగ్యవ్యవస్థ, నిజమైన సమానత్వము కలుగ చేయడానికి మాతో చేతులు కలిపి పనిచేస్తానన్నమాట.

ఇంక కళాపాసకులు.

ఓ యువకులగు చిత్రకారులారా, శిల్పిలారా, గాయకులారా; కవి పతంసులారా! మీ పూర్వులనే పవిత్ర భావములు ప్రేరేపించిన నో, అట్టివి మీయందు, నశికినా గాన్పించడము లేదు. కళ వెనుకటికి ననే మానవులకు ఆనందము గల్గించెడిదే! సర్వప్రజలకూ సమానహక్కు! గాని దళాదీ వ్యాపారమే యెక్కువగా కనిపిస్తుంది, ప్రస్తుతపు కళలలో.

మరొకలాగట్లావుంటుంది; కళలోని, విప్లవకరతకి నశించిన తర్వాత, యంతకంటే యెక్కువ యెల్లా వుంటుంది. మధ్యమ యుగంలో స్పృహకి ప్రతి స్పృహ చేసిన చిత్ర కళ, నీచ దృశ్యాలచి చిత్రించడతో సంతృప్తి పొందుతూంది; కవిత్వం, యే వేద్య శయనాగారాన్నో, తాంగు బోతుల వైభవాన్నో, సవిమర్శగా వర్ణించుతూ, సదుపు స్పృహలోనికి దిగింపి.

అట్లాగయితే యేమి చేయమంటానయ్యా, మన. అనేనా నీ ప్రశ్న. నాసమాధాన మేమిటంటే, నీ లోని సవితాగ్ని, ఆరిపోయియుంటే నీవు యేం చేస్తుంటావంటే, యిదివరకు చాతా నీవేం చేసేవో దానినే. నీకళ గురించుకు పనికిచస్తుండంటే సర్దుకుల అంగళ్లలో అలంకరించడానికే; నీ కవిత్వము, సంకీర్తనకి పత్రికలలో చిట్టి కథలు వ్రాయటానికే; అధి మాధమ రంగులలో చేరడగు నాటకాల్లో వేషాలువేయడానికి నీ సంగీత, నాట్యకళలు; మీగప్పుడే యిల్లాంటివాళ్లుగా తయారవుతూనే వున్నారు. మీకళలు కొడిగట్టు దీపాలలాగ బోతిస్తే సముద్ర గానే వుంటున్నాయి.

కాని నీవే హృదయముగా ఉండి. అది మానవత్వానికి నిన్ను త్వర పెడుతూవుండే, నిజమును కవికినలె, నిత్య జీవితమును తిరికించ గలుగుదువేని నీ కగళమునని యేమిటి? లోకమునయు దుఃఖపూరితమై, పరితనోటను మానవుడు బాధింప బడుటనే చూడగలవు. ఇక్కడ మనుష్యులు, ఆకట చచ్చుట చూడగలవు. మరొకచోట గనులలో మానవ కళేబరములు గుట్టులుగా బడియుంట వీక్షిండుము. వీరిత్వము, దేశాభిమానము అను మోసపు మాటలచే, యీ అసంఖ్యాకపు అమాయకులను యుష్టరంగములలో లక్షల గొలదిగా చంపించుట చూడుము. ఇదిగో, యెవరో బారులగట్టి, భారములను సంకెలలను యీడ్చుకొనుచు పరుసలుగాబోవుచున్న, యాయువకులు? విదేశములలోను, సముద్ర మధ్యమండలి దీవులలోను నున్న అడవులమధ్య జైల్లోను, విప్లవ కారుల క్యాంపులలోను నుంచబడుటకై ప్రవాసులూ యేమి! పాపం వారిమాతృ భూమి నుండిగొనిపోబడుచున్న, యీ అమూల్య హృదయములు, అమానుష బాధలచే నవసిపోయి ఆ అరణ్యములలోనే రాలిపోవును. యేమానవుల క్షేమాభివృద్ధులకై వారి ప్రాణములను ధారపోసిగో, వారిస్వస్థులును నుద్దగించిగో, అట్టి దీనులు మేల్కొనకపోవుటచేతనే వీరి కీగతి! గదా!

ఓమానవుడా! యీ సంఘములో నిత్యము జరుగుచున్న యీ అసమపోరాటము సమయములో నీవు తటస్థుడవుగా నెట్లుండగలవు? మహాద్వైతము, నీచపు పీరికి తనమునకు జరుగుచున్న; మహోన్నతాధర్మములకును మిక్కిలి నీచమగు పీరికి స్వార్థమునకును జరుగు యీ పోరాటములో, తటస్థముగా నున్నచో, నీలో మానవత్వమున్నదని, యెట్లునుకొనుట? లేదు, లేదు, నీవు తటస్థముగా నుండలేవు, నీవుతప్పక, అధర్మముచేతాళిన మొందింప బడుచున్న యీపీడితుల పక్షమున చేరుదువు. జయింపబడిన వీరి శిబిరముననుండి యెట్టి భయంకర ఆర్త నాదములు! కాని యేమి ఉన్నతాధర్మముల శక్తి! ఎవరు జ్ఞానద్యోతికై, మానవసం

ఘమునకై, పవిత్ర న్యాయమునకై పోరాడుచున్నానో, నాకే ధన్యులు
సుందరజ్యోతి రూర్తులు! అట్టివారి పక్షమున చేతుట, నీకర్తవ్యమని
మరొకరు జెప్పనవసర మున్నదా?

ఏమిటి చేయవలసినది? అఖరుకు నీవు, నన్ను ఆపివేస్తావు.

‘ఏమిటోయి, ఈ గొడవంతానూ’ నీ పంటావు. ‘శాస్త్ర పఠ
నము, పరిశోధన, భోగానాశవమే అయితే; వైద్యవృత్తి, మోసము, కల్ల
నీళ్లు తుడపడమూ అయితే; న్యాయవాదవృత్తి, అన్యాయాన్ని సొంగుళం
గా సాగించడమే అయితే; మానవుని శ్రమను తగ్గించుటకు కనుకొనబడు
యంత్రములన్నీ, కోపిడి మార్గములే అయితే; షిల్లలలో సరియైన విజ్ఞాన
మును వ్యాసంపజేసి, కర్తవ్య బోధ చేయడానికీ స్కూళ్లు పనికిరావంటి;
కళలలో, పవిత్ర విప్లవాన్నియే లేనిచో, ఆ భాసమాత్రమే నని
నీవు చెబుతూన్నావే! అయితే చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోమంటావా?
కల్ల మానుకు నిద్ర బొమ్మంటావా?’

ఓరి సిదుగా! నీకు యేం చెయ్యాలో చెప్పనే లేనా? చేతినిండా
ఉంది పని. ఆందులో నీ చేతలు, నీ అంతరాత్మ ప్రబోధంతో పూర్తిగా
యేకీభవిస్తాయి. ఎందరో చురుకైన వాళ్లకు, ఉన్నతాత్ములకు, యీ పని
లో పవిత్రజ్యోతి ప్రేరేపణ కార్పిస్తుంది.

ఏమిటాపని? ఇదుగో చెబుతూన్నా.

ఇదిగో రెండే మార్గాలు. మూడోది లేనేలేదు. నీ అంతరాత్మను
చంపనేసికొని, నీ ఉన్నత ఆచర్యములకు శాశ్వతముగా స్వస్తి చెప్పి
“పోనిద్దూ! నామటుకు నేను సుఖంగా, నా జీవితాన్ని ఆనందంగా గడ
పుతూన్నంత కాలమూ, యీ మానవులంతా, యే గంగలో దిగితే నా
లేమి? ఈ మూర్ఖులంతా, చపట లైపోయి, నన్ను స్థిరీతంగా అనుభవించ
నిచ్చినంత కాలమూ, నాకీ గొడవలన్నీ యెందుకు.’ అని అనేస్తావు.

లేదా, మరొక మార్గ మేమిటంటే, నీవు, యీ సోషలిస్టులలో చేరి, యీ పాడుపడిపోయిన సంఘము, పూర్తిగా మారి గోవునట్టు చేయడానికి పాటుపడతావు. నీవు నిష్పక్షపాత బుద్ధితో ఆలోచించినట్లయితే, యీ నిశ్చయానికే వస్తావు. నీవే అన్నమాటేమిటి! ప్రితి తెలివైనవామో, యిట్టి నిశ్చయానికి రాకమానడు. అయితే ఒక్కటి; స్వాగతం పరత్వబుద్ధి తో కూడిన స్నేహితుల సలహాపై నీ బుద్ధి ఆధారపడకూడదు; నీ కున్న యీ మధ్య(middle class) తరగతి విద్యవల్ల నీకు పట్టుబడ్డ యీ తప్పు డభిప్రాయాలనీ, పెడదారినిబడ్డ సందేహాలనీ లెక్కజేయకూడదు.

అల్లారా, ఈ నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చిన తర్వాత, యింకో ప్రశ్న వస్తుంది. 'కార్యక్రమ విధానం యేమిటి, చెప్పా.''

ఇందుకు జవాబు చాల సులభము.

నీవు ప్రస్తుతమున్న స్థితిలోనుండి చూచినంత కాలమూ, కార్మిక కర్షకులంటే యేదో జంతువులనీ, మనకంటే భిన్నమైన వారనీ తలుస్తావు. అందుచే నీవు కూడా వాళ్లలో ఒకడుగా, యెప్పుడు తలుస్తున్నావో, అప్పుడే యిట్టి అనవసర ప్రశ్నలేవీ రావు.

ఇక్కడా, అక్కడా అన్న మాటేమిటి. అక్కడ యింగ్లాండులో యిక్కడ జర్మనీలో, అక్కడ యునైటెడ్ కింగ్డమ్ లో యిక్కడ ఇటలీలో, అక్కడ చైనాలో, యిక్కడ యిండియాలో, యింకా ప్రతీ దేశం లోనూ, యెక్కడెక్కడ పీడించీవాళ్లూ, పీడింపబడీ వాళ్లూ ఉన్నారో, అక్కడల్లా కార్మిక కర్షకులలో, ఒక బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం బయలుదేరి పనిచేస్తోంది. ప్రతీ దేశంలోనూ, వాళ్లలో ఆత్మ విశ్వాసము బాగా తమై యున్నది. ధన స్వామ్య ప్రభుత్వ విధానంవల్ల సామాన్యప్రజలపై విధింపబడిన బానిసత్వమును, శాశ్వతముగా వినాశ మొందింపజేసి, ఆ సంఘ అస్తికలపై నూతన సంఘము నొకదానిని, న్యాయము; సమానత్వము ఆను ఉన్నతాదర్శములపై నాధారపడియున్న కొత్త సంఘము నొక

దానిని, నిర్మాణ మొనరించుటే, మన యాదర్శము. సంఘంలో ఉండే
 అన్యాయాల్ని, బాధల్ని గురించి, హృదయాన్ని ద్రివింపజేసే, గీతాల్ని
 పాడుకుంటూ కూర్చుంటే, కాదు. ఎట్లాంటి గీతాల్ని 18 వ శతాబ్దంలో
 బానిసలూ పాడేవారు; ఇప్పటికీ అనేక చోట్ల, పాడబడుతూన్నాయి,
 పాటలతో. మన కర్తవ్యం పూర్తికాదు. చేయవలసిందల్లా, తనను యెదు
 ర్కొని, తనని శాశ్వతంగా బానిసత్వములోనే ఉంచేమను చేయబడే
 ప్రయత్నాల నన్నిటినీ చలించని ధైర్యంతో, ఆత్మ విశ్వాసంతో, తోసి
 రాజనడానికే పని చేయడము. ప్రతిచోట ఎట్లాంటి ప్రయత్నాలు
 తీవ్రంగా కొనసాగించ బడుతూనే ఉన్నాయి. యీ జీవితం, మానవ
 సంఘంలో మూడువంతుల మందికి యాతనాపూరితంగా ఉన్న యీ
 దుర్భర జీవితం, అందరికీ మృగ సంతోషమయంగా, ఆశాపూరితంగా
 యుండునట్లు చేయుట యెట్లా? అనియే ప్రశ్నివాడును యోచించుతూ
 న్నాడు. తన లోకజ్ఞానాన్ని, తన అనుభవాన్ని, తన దుఃఖపూరిత జీవి
 తాన్ని ఉపయోగించి సాంఘిక జీవితాన్ని యెదుర్కొంటూన్న, కష్ట
 సమస్యల్ని విడదీయడానికే ప్రయత్నిస్తూన్నాడు. తనతోబాటుగా, దుర్భ
 రజీవిత రంగంలో సహచరులుగా, నున్నవాళ్లతో తనను యేకత్వము సిద్ధిం
 చుటకై, సంఘాల్ని స్థాపించుకొన ప్రారంభించాడు. ఏకైకా దర్శ
 మునకై పాటుబడే వాళ్లందరూ ఒక్కసంఘంగా చేరి, విషమ సమస్యల్ని
 యెదుర్కోవడం నేర్చుకుంటారు. చాచీచాలని స్వల్ప విరాళాలపై ఆధా
 రపడిన సంఘాల్ని, బహుకష్టంతో సాగిస్తారు. దేశవిదేశాల్లోనున్న, తన
 గోటి సోదరబృందాలతో సంబంధములు కల్పించుకుంటాడు. ఎట్లాంటి
 సాంఘిక వ్యవస్థ స్థాపించబడినచో, యీ ప్రశ్నలకులో ప్రబలియున్న
 అశాంతి, యుద్ధప్రయత్నము తొలగింపబడునచో, అట్టిసంఘ నిర్మాణానికి
 ఆసక్తికరం త్వరితగా రావడానికి, ఈతడు, యీ పెద్దకబుర్లు చెప్పి రాజ
 నీతివేత్తలు, శాంతిమాతలు, మానవసేవకులు అనుపిలువబడే వీళ్లందరికంటే
 యెక్కువగానే పనిచేస్తాడు. తన తోటి సోదరులు విదేశాలలో యేం

చేస్తూన్నానో తెలిసికొనుటకై వాళ్లతోగల పరస్పర సంబంధాలు ఏర్పడినందుటకై, తనభావముల నింకను విశాలముల నొనరించుకొని, ప్రాచీన సౌకర్యముకై తన పత్రికను, అతికష్టముపై సాగిస్తుంటాడు. ఆతని తిరుగు, నిరంతర కృషి, యెట్టి ఉన్నతభావమూలకములు! ఎట్టి విసుగూ, విరామమూలేని పోరాటము! నిరంతర కష్టాలవల్ల (Lassitude), తప్పుడు అభిప్రాయాలవల్ల, ప్రభుత్వ దౌర్జన్యాలవల్ల, ధైర్యహీనులై కొందరు, మనర్పి విడిచి పోతుంటారు. ఒక్కొక్కప్పుడు తుపాకి గుండ్ల పల్లను, ఆకస్మిక దండయాత్రలవల్ల (Fusilades) చెదరి పోయిన, తన సంఖ్యలను తిరిగి కూర్చు కుంటూండాలి. ఒక్కొక్కసారి సమాహవధలవల్ల పాడుబడి పోయిన స్టడీ సర్కిల్సును, తిరిగి సాగించు తూండాలి. ఎంత కష్టము! కష్టమైనా ఎట్లు తృప్తికరము!

ఈపత్రికలన్నీ నడపాలి అంటే నిద్రాహారాలు కూడా నడపి పెట్టాలి; తిరిగి వార్తలన్నీ సంపాదిస్తూండాలి; యెన్నివిషయాలో చదివి, పాఠకులకవి సరిగా అంద జేస్తూండాలి. తన జీవితావసరములకే, బానిసలై పనిచేస్తూన్న కార్మిక వర్గమంతా యీ ఆంధ్రోళనను సాగిస్తుంటారు. వాళ్ళు, కాని, కానిచొప్పున, విరళాలు వేసికొని డబ్బుపోగుకేస్తారు. గంజిలో ఉప్పునైనా మాస్తారు గాని, యీ ఆంధ్రోళనను పోషించడం మానలేరు. మానరు; యిందులోనూ యెంతప్రమాదం వుంది. ఆయా యజమాని, ఎప్పుడైతే తన సేవకుడు తిరుగుబాటునరించు ఉద్దేశములను గణిగియున్నాడని తెలిసికొన్నాడో, అప్పుడే యారెడు తనపని గోల్పోవును. కుటుంబం, భార్య, పిల్లలు మాడిపోదురు; ఆతని కేళయచ్చాయలు లేకపోలేదు. కాని యేవో కష్టాలు వస్తాయని మన కర్తవ్యాన్ని విస్మరించడమా? మరోటి, వాళ్లకి యిప్పుడున్న కష్టాలకంటే ముందు యెక్కువ వస్తాయని.

సామాన్య కార్మిక కర్షక సంఘములోనికి వెళ్లి చూస్తే నీకు, కాన వచ్చే పరిస్థితి ఇదే.

ఈ అసమాన యుద్ధంలో, అంటే సుస్థాపితాలైన, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, మతశక్తులతో, పరికర కూన్యడైన యీ కార్మికుడొనరించు పోరాటంలో, ఆతడెన్నిసార్లు యిట్లు వాపోయియుంటాడు !

‘మన’ జీవితాలను కూడ లెక్కపెట్టక, సాంఘిక వ్యయముపై చదువుకొన్న, ఆ యువకు లెపుడెందున్నారు! వాళ్ళు చదువు కుంటూన్న న్నిరోజులూ వాళ్ళకి దుస్తులు, తిండి, మనము వాళ్ళకీయలేదా? మనము యెండవానలకు లెక్కపెట్టక, కొండలు పిండి కొట్టు బరువుమోసి, కడుపు లోకి గంజినీళ్లైనా పూర్తిగా త్రాగియెరుగక పోయినా, యీ పెద్దధన నాలు, కళాశాలలు, మ్యూజియములు, యిట్టిచెర్మి నిర్మించి, యిస్తూ న్నాము. పుస్తకాలుచదువుట మనకు తెలియనే తెలియదు. కాని వారికొ రకై యెట్టి చక్కని, పెద్దపుస్తకాలు అచ్చువేసి యిస్తూన్నాము. కండ్లు గుంటలు పట్టి, మొగాలుతెల్లబోయి, పాలిపోయినాకాని, మానవ సంఘ మయొక్క విజ్ఞానాన్నంతా తమ బుద్ధిలో యిముడ్చు కొన్నామని పెద్దమాటలు చెప్పే ఆపెద్ద పండితులిప్పు డేమైనారు? వాళ్ళ కండ్లకు మనము పురుగుల్లా కూడా కన్పించకు కాబోలు! స్వాతంత్ర్యిన్ని గురించి వ్యాఖ్యానాలు చేస్తూ, గంభీరంగా పోషిస్తూండే ఆదేశధర్తులు, యిప్పుడేమై పోయారు? నిత్యమూ, ధూళిలోకి తొక్కి వేయబడ్డ తూన్న మన స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి, ఆస్వాతంత్ర్య పురుషులు ఎప్పు డైనా ఆలోచించిరా? ఈవారితగాళ్ళు, యీకవులు, యీచిత్రకారులు వీళ్ళూ వాళ్ళూ అన్నమాటేమిటి? ప్రతివారూ, దీనప్రజలని, కళ్ళనీళ్లతో యెన్నో ఉపన్యాసాలిస్తారు. యెన్నో కథలు వ్రాస్తారు. యెన్నో చిత్రాలు చిత్రిస్తారు. గాని వాళ్ళు, మన యీ పోరాటంలో, యేమూల నైనా కన్పించుతూన్నారా? మన సంఘములోనున్న చెడుగు తొలగించు టకై మనము ఒనరించుచున్న యీ పోరాటములో వాళ్ళు, మన కెట్టి సానుభూతినైన చూపిస్తున్నారా?

కొందరు తమరెట్టి స్థితిలోనున్నా పిరికి వాళ్ళపోయి, ఉపేక్షాభావముతోనే, తిరుగబడే సమర్థత, మగతనంలేక అనుభవిస్తుంటారు. మరికొందరు మానుషత్వాన్ని, సిగ్గునూ కూడా విడిచిపెట్టి, సామాన్య ప్రజలు తమ సౌకర్యాలకేమో భరింపవస్తూందనిచెప్పి, అట్టి వికాల ఉద్దేశ్యాలు గలవారి పోరాటాన్ని యెదిరించి, యెట్టి కుతంత్రాలవల్లనైనా. అణచివైచుటకే చూతురు.

అప్పుడప్పుడు, ఒక్కొక్క ఉద్యోగ స్వభావము గలవాడో, కీర్తిప్రతిష్ఠలు కోరేవాడో. యువకుడు యీ పోరాటంగోకి వస్తూంటాడు. బహుశా ఆతడు, తన మనోవీధిలో, పెద్ద ఊరేగింపులు, అధ్యక్ష పీఠాలు, యుద్ధరంగంలో జయము కలిగినమీద గలిగే గౌరవం, వీటినే చిత్రించుకొంటూ, ఆశాపూరితుడై యుంటాడు. కాని, తన గమ్యస్థానానికి, తోర్రుచాల దీర్ఘమనీ, అది పువ్వులతో నిండినదిగాక, ముండ్రతోగూడిన తోర్రుయనీ తెలిసికొన్న తర్వాత, తమ అంతవరకూ యేసిద్ధాంతాలకై పోరాడేస్తో, వాటిని గంగలోముంచి, పరుగెత్తుతాడు. సాధారణంగా వీళ్లందరూ, యేవో ఆశతో, బావుసుందామని వచ్చిన ఆత్మ గాళ్లు. ప్రథమవేగం చల్లారిన తర్వాత వాళ్లు సాధారణంగా పదవులకోసం వోట్లకోసం మాత్రమే, చూస్తూ, కూర్చుంటారు. వారు మొదట యేసిద్ధాంతాలను పొగడేస్తో, వాటినే ప్రజలు అమలులో పెట్టడానికి చేసేయ్యుద్ధంలో, వాళ్లకు న్యతిరేకంగా ఉండడానికి సిగ్గుపడరు. వాళ్లమీదనే తమ ఫిరంగులను, యెదురు తిరిప్పుడానికి, వాళ్లేమీ సందేహించరు. వాళ్లమాట, వేదవాక్యమనీ, యిది వరదాకా వాళ్ల అధికారం క్రిందనున్న ప్రజలు, తమరినిచూసే, అట్లున్నారనీ వాళ్ల ఉద్దేశ్యం, అంతేకాని, ఏఉన్నతా ధర్మాన్ని వాళ్లు అవలంబించిరో, దానివల్లనే, వారికి నాయకత్వం యిచ్చారని, అనుకోరు.

కొందరు, ఇల్లాంటి, నీచత్వానికి, గర్వముతో కూడిన అసహ్యతకీ పిరికితనంతో కూడిన అపవాదులకు, దోహదానికి వెనుదీయక పోయినా,

మధ్యతరగతి యువకులు, చరిత్ర పరిస్థితిగా పరిశీ సాంఘిక విప్లవంలోను పాల్గొంటూన్నారని, విదితమే. ఈమధ్యతరగతి యువకులు, ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసాన్ని విజృంభింప జేయడానికి, ముందంజవేసి, విప్లవాన్ని గమ్య స్థానానికి నడుపుతారు.

‘నేనేమిచేయాలి’ అని, ఇంకాపని వుంటుంటే, నీవు అడిగినది బావుందీ? ప్రజాసామాన్యము; కార్మికకర్షకులు; ప్రపంచానికి కావలసిన సమస్త వస్తువులనూ ఉత్పత్తిచేసే యీ శ్రామికవర్గం; శతాబ్దాలనుంచి అజ్ఞానములో ఉంచబడి, దోచుకొనబడిన యీ శ్రామికవర్గం బూర్జువా వర్గంతో చేస్తూన్న మహాయుద్ధంలో, యువకులకు, వేలకొలది మందికి, తమ బుద్ధిని, యావనోత్సాహమును, శక్తిని, పూర్ణంగా వినియోగించడానికి, అవసరంలేక పోయిందా! ఉంది, ఉంది, ముమ్మాటికీ ఉంది.

మనం యేంచేయాలి! వినండి!

కాస్త్రీయ సిద్ధాంతాలను ప్రేమించి, ఓవిద్యార్థులారా! యువకులారా! మీకుసరిగా సోషలిజము అంటే తెలియనట్టలే, మన తలుపుతట్టుతూన్న గొప్పవిప్లవమును, మీకుసరిగా అర్థంచేసుకొననట్టలే, కాస్త్రీయిన్నిటినీ తిరిగి పరీక్షించి, నూతనసంఘ సిద్ధాంతాలతో, విరుద్ధంగాకుండా ఉండేటట్లుగా పనిచేయునట్లు చేయాలనీ, ఈరంగంలో, వెనక ఎప్పుడూ యెవరూ, కనివిని యెరుగనట్టి, సంపూర్ణమగు మార్పుతీసుకొని రావాలనీ, అట్లుచేయుట మీకువిధియై యున్నదని, మీకువేరే చెప్పవలయునా?

ఇప్పుడున్న చారిత్రిక గ్రంథాల్లో, చక్రవర్తుల గాథలు, గొప్ప రాజనీతి జ్ఞుల కూటనీతులు, రాజకీయసభలు, పార్లమెంటులు పీటికార్యకర్తలు, పాలక జాతులు దేశాభిమానం పేరిట, స్వలాభంకోసం చేసే దారుణహింసలు, ఇవి మనహాగా మరేవి యుండవని, మీకు తెలియదా? ఈచరిత్రలనుకూడ తిరిగి నూతనపద్ధతులమీద వ్రాయవలసియుంటుంది.

సామ్యవాదం
సామ్యవాదం

వాటిలో మానవసంఘంయొక్క కర్మవికాసం, ప్రభుత్వమూ, మతమూ
 ఓటి యుద్ధేశ్యములు, వాటికల్ల యేయేనర్థములను లాభమున్నదీ, కార్మిక
 కర్షకకర్షము, సామాన్యప్రజలు, వీరిస్థితిగతులే యే ప్రభుత్వాలు, యేయే
 విధంగా నాశనంచేసినదీ, మొదలైనవిషయాలు, శాస్త్ర యుక్తంగా
 వారీయాలిసి యుంటుంది. అగ్రశాస్త్రాలన్నీకూడా, బూర్జువానర్థం,
 శాశ్వతికులను నిరంతరమూ దోపిడిచేసేపద్ధతులలో నులుచువార్గాలు, తప్పు
 ముక్కలు, పరస్పర విరుద్ధ సూత్రాలు, బోధిస్తూ, ఈ కాపిటల్స్టు దోపిడి
 విధానమే, మనకు ముక్తిదాయకమని బోధిస్తూ, యీవిధానాన్ని తోసివే
 యుచో చాల ప్రమాదం తటస్థిస్తుందని ప్రచారంచేస్తున్నాయి. ఈఆర్థిక
 శాస్త్రాన్నికూడ, అంతర్జాతీయ దృష్ట్యా, ఆధునిక పారిశాశ్వతిక విప్లవ పరి
 ణామా న్ననుసరించి, తిరిగి వ్రాయాలి. ఈవిధంగానే మానవ శాస్త్రము,
 సామాజిక శాస్త్రము, నీతిశాస్త్రము, మొదలగు వాటిలో సంపూర్ణమగు
 మార్పులుచేయవలెను. ప్రకృతిశాస్త్రముయొక్క వివిధ శాఖలలో కూడా
 ఆధునిక పద్ధతులపై మార్పుచేయవలసిన నెన్నో గలవు. సరే. చాలును
 “మాటలుచెప్పికార్యములేదు. మీపనినింక ఆరంభించండి. మీశక్తిసంతను,
 యొకమహాత్కార్యము నిర్వహించుటలో వినియోగించుడు. శాస్త్రవిజ్ఞానం
 వల్ల, మీఅంధ విశ్వాసాలని పారదోలండి; మానవత్వమనే సామాన్యధర్మం
 పేర మనలోని యొకతను పెంపొందించండి. ఇంతేగాక, మనలను నిరంత
 రమూ యెదుర్కొంటూన్న కఠిన సమస్యలను విడగొట్టి పద్ధతుల నేర్చు
 కోండి. నైజానక శాస్త్ర పరిచయంవల్లగూడ, మీలో నిట్టిక్షులు విజృంభిం
 పచేయక పోతే తప్పివ్వరిది? నెనుకటి శతాబ్దములందలి తత్వశాస్త్ర నేతలు
 యెట్టి త్యాగముల నొనరించియున్నారో, ఆట్టి విధముననే, మీరుగూడ,
 సత్యా స్వేషణకై, మానవసంఘ ట్లేమమునకై, మానవుడనంత త్యాగము
 నొనర్చి, పోరాడునని, ఉదాహరణ పూర్వకముగా, చూపాలిసి యుంటుంది

ఓ వైద్యుడా! నీ చింకాలానుభవంచేత, సామ్యవాదమందలి నిజా
 న్ని గ్రహింపగల్గుచో, నీకర్తవ్యమేమిటో తెలుసునా? ప్రస్తుత సంఘ

ములోని మూఢాచారములు, కూలీవ్యవస్థ (Labour condition), యి
ప్పుడున్నట్లే యుండుచో, మానవజాతికి ఘోరపతనము తప్పదని, ప్రజ
లందరికీ, నిత్యమూ చెప్పవలసి యుంటుంది. ఇప్పటి యనారోగ్యకర
పరిస్థితులలో, లేమిలో, జనులు పుట్టుట, పెరుగుట జరుగుతూన్నంత కాల
మూ, యెన్ని కొత్త మందులు కనిపెట్టినా, యెందరుధన్వంతరులు దిగివచ్చి
నా, రోగాల్నియేమాత్రం తగ్గించలేరని, ప్రజలనునచ్చ చెప్పాలి. రోగా
లన్నిటికీ, ఆర్థిక, అవ్యవస్థ, భౌతిక అసమానత్వమూ, యీరెండే కారణా
లని, వారికి నిరూపించి చెప్పవలసియుంటుంది. ఈ భేదాలని, నిర్మూ
లించిలేగాని, యీ రోగాలేమాత్రం తగ్గవని చెబుతూ, దాంతోపాటుగా,
వాటిని నిర్మూలించే మార్గంకూడా చెప్తాండాని.

ప్రతీక్షణమూ కుర్చిపోతూన్న యీ సంఘములో తీసివేయవలసిన
భాగాలని శస్త్ర చికిత్స చేసి తీసివేయాలిసి వుంది. మానవులు విశాల
భావములతో, తమ జీవితాన్ని నడుపుకోవలసిన పద్ధతిని, అందుకుగల అవ
కాశాలని ప్రతివానికి చెప్పు. నిర్జీవమైన శరీరాంగాన్ని భేదిరచకపోతే,
మిగిలిన భాగాన్నంతటినీ నశింపజేస్తుందని, వాళ్లకి బోధపరచు.

ఓయువకుడా ! నీవు యంత్రవిద్యని ఆధునిక శిల్పకళలను అధ్యసిం
చియుంటే, నువ్వు, నీ పరిశ్రమకీ, పరిశోధనలకీ ఫలితం నిరూపించాలి.
కర్తవ్యనిర్ధారణ చేసికోలేకయున్న వారికి, యంతవరకు మానవుడెంత విజ్ఞా
నమార్జించినదీ, ఆజ్ఞాన సహాయముచే యెట్టి సుఖజీవనము గడుపవచ్చు
నదీ, చెప్పి, వారిని కర్తవ్య పరాయణులుగాచేయి. ఈ యంత్ర సాధ
నములు, సంఘస్వాధీనములోనికి తేబడి, సరి కుగు వ్యవస్థలో నడుపబడు
చో, అద్భుత ఫలితములు గల్గుతవనినీ, మానవసంఘావసరములను దృష్టిగా
బెట్టుకొని, నస్తువులనుత్పత్తి చేస్తే, అనేకరెట్లుగా ఉత్పత్తి నధికము
చేసి, ప్రజలందరి యవసరములనూ తీర్చి వచ్చుననియూ, వారికి నచ్చ
చెప్పవలె.

ఓ మువకుడా ! నీవు కవిని, చిత్రకారుడవు, శిల్పినియగునో, నీ
 కర్తవ్యమేమిటో గుర్తించినావా? నువ్వు ఆరాధిస్తున్న కళయొక్క
 సంపూర్ణాభివృద్ధిని కోరుచున్నవాడవైన, యిట్లురా. నీ కలాన్ని,
 కుంచెను, ఉలిని, సాంఘిక విప్లవానికి మార్గంచేయడంలో ఉపయోగించు.
 ఉత్సాహపూర్ణ మైనరచన, భావపూర్ణమైన చిత్రము, వీటిచే, అత్యాచా-
 రులకు విరుద్ధంగా కార్మిక కర్షక వర్గము చేస్తున్న యుద్ధానికి, దోహదము
 చేయించు. యువక హృదయాలలో, విప్లవాన్ని దరికొల్పు మానవసంఘం
 యొక్క ఔన్నత్యమునకై, యెవడు తమజీవితాన్నర్పిస్తున్నాడో, వానిభార్య
 యే ధన్యురాలని, నొక్కి చెప్పు. శాశ్వత వర్గమునకు, వారి ప్రస్తుతావస్థ
 యెంత దీనంగా ఉందో, అట్టి స్థితి కారణాలేమిటో సద్బంధంగా తెలుపుము.
 సంఘములోని మూఢాచారములు, విపరీత సిద్ధాంతాలు, మనకు కళంకముల
 నీ, వాటిని మన మార్గంలో నుంచి తొలగించినట్లయిన, మన జీవితం యింత
 కంటే అనేక చెట్లు వాంఛనీయంగా ఉంటుందనీ చెప్పాలనుమా !

ఒక్కటే ఆఖరుమాట చెపుతున్నా. ఎవళ్ల దగ్గర జ్ఞానం, వక్తృ-
 త్వం, యోగ్యత, కష్టపడిపనిచేయగల శక్తి, ఉన్ననో, అట్టి వారంతా
 లేచి రాండి. మీమనస్సులో కార్మిక కర్షకవర్గం యొక్క కష్టాలకు
 కొంచెమైనా సానుభూతి ఉంటే, రాండి. మీన్నేహితులను కూడ మీ
 మనస్సాయపక్షానికి తీసికొనిరాండి. మానవసంఘానికి, యెవరు తమజీవి-
 తాలనర్పించి, సుఖసామాగ్రిని సమకూరుస్తున్నాడో, వారి పక్షాన్నవలంబించి
 మీకర్తవ్యమును నెరవేర్చుకోండి. కాని, మీరంతా ఒక్క విషయాన్ని
 జ్ఞప్తి యందుంచుకోండి. ఒక మహా నాయకుని వలె గాక, స్నేహితుని
 వలెనే, రంగంలోకి దుముకండి. నువ్విక్కడ అధికారం చలాయించ
 డానికి రాకూడదు. ఒక నూతన జీవితంలో అడుగుపెట్టి, నీశక్తిని, సంఘ
 క్షేమానికై వినియోగించేటందుకు, వస్తున్నావనుకో. ప్రజల కుపదేశించడం
 తోటే, నీ పని పూర్తయిందనుకోకు. ప్రజలకోరికలకు సరియైన రూపం

యిచ్చి, వాటిని నెరవేర్చు కొనేందుకు తీవ్రయత్నం, వారితో బాటుగా నీవు గూడా, చేస్తూండాలి. ఏవిధమైన విశ్రాంతినీ కోరకుండా, నీలోని, యా వనోత్సాహాన్ని, జీవితానుభవాన్ని సమ్మిళితంజేసి, కర్తవ్య పథ గామివి గమ్యు. ఇట్లా చేసిన నే, నీవు, సార్థకమగు జీవితాన్ని, గడపిన వాడవుగుదువు. అప్పుడే, నీవీ విషయంలో చేస్తూన్న ప్రయత్నాలన్నీ, వ్యర్థమై పోవడం లేదని తెలుసుకో గలుగుతావు. ఎప్పుడైతే ఒక్కసారి, నీ ఆలోచనలకు, నీ కార్యాలకు, యిట్టి యున్నత భావ మూలకమగు ప్రేరణ గలుగుతుందో, అప్పుడే నీలో అంతర్హితములైయుండి, ఎన్నడూ నీ వనుకొననైనా యుండని, ఉత్తమ కార్యశక్తులు, నీకు గల్గుతవి.

నీవీ విధంగా సామాన్య ప్రజలతో కలసి యుండి, న్యాయ, సమా నత్వములకై యెడ తెగని పోరాటం చేస్తూంటే, అంత వరకూ దూర దూరంగా చెదరిపోయిన, కర్షక కార్మిక శక్తులన్నీ, నీ యందే కేంద్రీక రింప బడతాయి. ఇంతకంటే మనం కోరదేమున్నది ?

ఇప్పుడైనా, నేను, ధనవంతులకీ, ఉన్నతపవవీ వాదులకీ, రెండు మాటలు చెప్పక పోతే, బాగుండదు. ఆ శ్రేణులకు జెందిన, ఓ మానవు లారా ! మీ జీవితాలలోని అశాంతిని, ద్వై విధ్యాన్ని పోగొట్టు కోవాలీ టింటే, సామ్యవాదుల దగ్గరకు చేరండి. వాళ్లతో గలసి పనిచేయండి. సాంఘిక విప్లవం సఫలం చేసే ప్రయత్నాలలో, మీరుకూడా తోడ్పడి, యింకవరకు కర్షక కార్మిక వర్గాలకీ, ఉన్నత వర్గాలకు జెందిన మీ పూర్వులు చేసిన దోహదాలకు పా్రియశ్చిత్తం చేసి కోండి. మీలో యేమాత్రం విశాల భావం, శాస్త్రీయతర్కం చేయగల శక్తి ఉన్నా, మీకు సామ్యవాదం అంటే, స్వాభావిక పరిణామంగా తోచక మానదు. గాని ధనస్వామ్య వాదులకీ, సామ్రాజ్యవాదులకీ, ఈ మహోన్నతా దర్శము, అసంబద్ధంగాను, దౌర్జన్య యుతంగానూ కాన్పించుటలో విరత లేదు. యుగయుగాల నుండి, కోట్ల కొలదిగా నున్న సామాన్య ప్రజలకు,

యీ ఉన్నత వర్గాల వారు చేయుచున్న పీడనము, దోపిడీ, నలిపి
చంపుట, దౌర్జన్యాలు కావనియే, వారినాదన కాబోలు!

ఓ బీద సాచలారా! ఈ వర్గాలకి చెందిన యువకులతో, రెండు
ముక్కలు చెప్పితీరాలి. ఈరోజులలో వీరికి, అట్టే పెంచిచెప్పాలిసిన,
అవసరం అంతగాలేదు. యేమంటే, మీరెంత విద్యావిహీనులైనా, బలశూ
న్యులుగానున్నా, దారిద్ర్యము, నిరుద్యోగము, సాంఘికపీడనము, కాపిట
లీస్తు దోపిడీ, మొదలగునాటిగోబడి, నిత్యమూ మాడిపోతూన్న మీరు.
సామ్యవాదులు గాకుండా, యెట్లుండగలరు.

బీదవారిలో పుట్టికూడా, ఎవ్వడు సామ్యవాద విప్లవానికి సాయం
చేయకో, వాడు, తన సౌఖ్యంకూడా యెందులో ఉంకో యెరుగని మందు
డనీ, మూర్ఖుడనీ, వానికర్తవ్యం తెలిసికో లేడనీ చెప్పకతప్పదు.

అబ్బా, అదిమాంచి శీతాకాలము. మీరప్పటికింకా వీధుల్లో ఆడు
కొనీ చిన్నవాళ్ళుగానే ఉండేవారు. జ్ఞాపకంలేదా? మీరుముంగిట,
చిరుగుల గుడ్డలతో ఆడుకొనీవారు. చింకిరిగుడ్డల్లోంచి చలీ, దుమ్మా
మీశరీరాన్ని, యెవ్వరూ పీడిస్తూండేవి. ఆసమయాల్లోబాగా బలిసిన
కొంతగుంది పిల్లలు, మంచిదుస్తులు ధరించి, వీధేపోతూ; మిమ్మలిని హేళ
నచేయడం జ్ఞాపకంలేదా? ఆఅవస్థలోకూడా, వాళ్ళలో యెవ్వరూకూడా
తెలివి లేట్లోగాని, పనిచేసే శక్తిలోగాని మిమ్మలిని మించలేడని, మీకు
బాగా తెలుసును. కాని మీరుబీదలు, తక్కువ వాళ్ళగాదామరి! వాళ్ళ
కున్న అసకాశాలు మీకేవి? తర్వాత కొద్దికాలానికే, మీపాట్లకూటికై
ఫాక్టరీలలోచేరి ఉదయంమొదలు అస్తమానంవరకూ, యంత్రాలలో,
బానిసిల్లాగ పనిచేస్తూ, మీజీవితాలని భారంగా యీడ్చుకు నస్తూన్నారు.
యీ లోపుగా ఆలావాటి పిల్లలు, స్కూళ్ళు కాలేజీలు మొదలైనవాట్లలో
దండయాత్రలు కొడుతూ పోయిపోయి, మీనెత్తియెక్కి కూమంటారు.

వాళ్లు, మీయబమానలుట! అందుచే, పొండదగిన జీత సౌఖ్యములన్నిటిని
 మీనుండిపిండివేసి, వాళ్లే అనుభవిస్తూంటారు. కాని మీఅవస్థ యెట్లావుం
 టుంది. శ్రీశ్రీజూ మీరుపనినుంచి యింటికి, కాళ్ళీడ్చు కుంటూపో
 తారు. చీకటిగా, చెమ్మగాఉన్న యింట్లోచేరి, అకాస్త బాగాలోనే, మీకు
 టుంబం, అయిదారుగురూ. పడుంటార. నడివయసులోనే వృద్ధాప్యమును
 పొందిన ఆస్త్రీ, మీతల్లికాబోలు, పాపమామె, యిన్ని గంజినీళ్లు,
 నాలుగుమెతుకులూ, నీదగ్గరపెడుతుంది. ఆగంజినీళ్లనా ప్రశాంతంగా
 తాగితావాఅంటే, అదీలేదు. నూకలుకొనుకొన్న ఆదుకాణదారుడికి,
 రేపుడబ్బివ్వడం యెట్లాగా, అనే ఆలోచన, నిన్ను పీడిస్తూనే ఉంటుంది;
 అద్దెవాడువచ్చి అడిగితే యేంచెప్పను, అని యోచిస్తూనే ఉంటావు,
 ఈపరిస్థితుల్లో, పాపం, ఆగంజినీళ్లనా, ఒంటుట్టవు, నీకు.

నీపూర్వులంతా గడపిన దుఃఖపూరిత జీవితాన్నే, నీపూగడపుటకు
 కోరుతూన్నావా? కొద్దిమందియొక్క సుఖానికై, కోట్లగొలది మానవులు
 బలిచేయ బడుతూంటే, నీపూ, సహించి ఊరుకుంటావా? బ్రతికిఉన్నం
 తకాలనూ, ఏకోజుకాకోజు, రేపటి తిండిమాటేమిటిరా? అనే ఆలో
 చించే స్థితిలోనే కాలంగడపడలచి యున్నావా? సోమరిపోతులకు
 సుఖం గలుగ జేయడానికి, వాళ్లకి సమస్త శైతిక సంపత్తులను సమకూర్చు
 టకు, నీజీవితానంపము కలుగజేయు వస్తువులన్నిటికీ దూరమై పోదలచుకొ
 న్నావా? నిరంతర పరిశ్రమవలన కలమంగా క్షీణశక్తుడవై, కష్టాలు
 వచ్చినపుడు కన్నీరుగార్చి ఊరకుండుటకే, నిశ్చయించు కొంటావా?
 నీలో కొంచమయిన పౌరుషమునకు తావులేదా? లెమ్ము, పోదరా, నీకి
 ప్పటికంటే ముందు యెక్కువకష్టాలు వస్తాయా?

నీవిహ్వంతుడన్న యవస్థలోంచి బయట సడేందుకు, మార్గం కనపడన
 ప్పడు, 'నాబోటివాళ్లు, లక్షలున్నారు. లోకం అంతా యిట్టి దురవస్థలో
 నేవుంది యీపరిస్థితులలో మార్పు సాధ్యమాతుంది? కరగబడితే, ఈగం

జిక్కి కూడా మొగం వాచాలేమో: ఏనోకాస్త వున్నవాళ్ళలా తిరిగినా,
బాగుంటుంది, కాని మాబోటి వాళ్ళు, చాకిరీ చేసుకుంటూ, చచ్చినట్టుపడి
యుండడమే మంచిది. అనుకుంటావు. యేలాఅనుకున్నా, మీదీవితమండలి
కష్టాలే, నిన్ను మేలుకొల్పుతాయి,

ఈ కాపిటలిస్టు లాభముల పద్ధతిలోనున్న పరస్పర విరుద్ధ శక్తు
లవల్ల, సాధారణంగా వ్యాపార మాంద్యము (Crisis) వస్తూవుంటుంది.
మిల్లులు మూసివేయ బడతాయి. వ్యాపారం మందగిస్తుంది. గరలు పడిపో
తాయి. ఉద్యోగాలు పోతాయి. వేలకొలది జనులు నిరుద్యోగులై, మల
మల మాడిపోతారు. పంటలు యధాప్రకారంగానే పండుతవిగాని సామా
న్యప్రజలకు గంజికూడ కరువగును. మిల్లులు అంచరకీ సరిపడ్డబట్టల
నుత్పత్తి చేయగలవుగాని, లాభములను పెంచుటకై, ఉత్పత్తి నియమ
తము చేయబడును. బట్టలుకూడ లేక జనులు శీతవాతాతప బాధలకి గడ
గడ లాడుచునే యుంచును. కుటుంబానికి కుటుంబాలే, మలమలమాడి,
రోగాలచే పీడింపబడి, చస్తూంటారు. ఏటా వైద్యకళాశాలలో తరిఫీదయి
వేలకొలది వైద్యశిఖామణులు వస్తూంటారు. గాని రోగాలకి ప్రజలు లక్ష
లాదిగా బలియాతూనే ఉంటారు. వీటికన్నిటికీ కారణమేమిటి? సామాన్య
కర్షక కార్మికవర్గము, యీవిధంగా పీడింపబడుతూన్న యీస్థితిలో
జమిందారులు, భూస్వాములు, మతాధిపులు, వర్తకులు, స్రామత్యోద్యో
గులు మొదలగువారుమాత్రం యధాప్రకారంగా సుఖభోగాలతో, యశావ
నవిలాసాలతో, సుందర భవనాల్లో, కాలుకింద జెట్టనవసరం లేకుం
డానే, కాలం వెళ్లబుచ్చు తూంటారు. శిస్తులు తగ్గవు; పన్నులు తగ్గవు;
అద్దెలు తగ్గవు; వడ్డీలేట్లు, లాభాలు తగ్గవు. ధనికులు యింకా ధనికు
లౌతూంటారు. బీదలు యింకా బీదవారగు తూంటారు. యిట్టి అపస్థితిలో
నీకీ సంఘ విధానములోని లోట్లు కళ్ళకుకట్టి నట్లగు పడతాయి. నీచత్వ
ముతో కూడిన సోమరి పోతు స్వాగ్రమునకై, నిరంతరమూ కష్టించి

సాజన్య హృదయాలు, లక్షలుకొలదిగా బలిచేయబడుతూన్న, యీ సంఘాన్ని నిర్మూలించి, నూతన సంఘ నిర్మాణం చేయాలన్న యావశ్యకత నీకు గోచరిస్తుంది. అప్పుడే నీకు, సామ్యవాదులు చెప్పు విషయాలన్నీ కావడం ప్రారంభించుతాయి.

సర్వజనీనమైన యీ వ్యాపార సంకటంమాట అట్లుంచి, మీ స్వవిషయాన్ని గురించే మాట్లాడు కుందాము. తన వ్యాపారంలో లాభాలభికం చేసుకోడానికి, నీయజమాని, కూలీలకి జీతం తగ్గించ దలచవచ్చు; లేదా రోజూ యే రెండుగంటలో యెక్కువకాలం పని చేయమనవచ్చు; మీరూ యన్యాయాన్ని నిరోధించబోతే, యాతడు మండిపడి 'లేచిపోండి, వెళ్లి గడ్డితింటారో, యేంజేస్తారో చూస్తాను. ఈ కూలీపనైనా యెవ్వడిస్తాడో, మీకు' అంటాడు, అప్పుడు మీకే తెలుస్తుంది, మీయజమాని మిమ్మల్ని గొర్రెను గొరిగినట్లుగా గొరగడమే కాకుండా, నిన్నింకా నీచంగా చూడదలచేడని. ఈ కాపిటలిస్టు వస్తూత్పత్తి పద్ధతి, ఆర్థిక ఆసమానత్వమూ, మిమ్మలిని శాశ్వతంగా బానిసలుగా చేసివేస్తూన్నాయనీ, వాటిని నిర్మూలించ నంతవరకూ, మీస్థితేమీ బాగుపడవనీ గ్రహించగలరు, నీవు, ఆసమయాల్లో వాళ్లకి లొంగిపోయావా, నీలోని మనుష్యత్వం పోయిందన్నమాటే. నీరక్తమాంసాలన్నీ పిండేసిన తర్వాత నిన్ను చూచింగాత్రోసివేస్తాడు, అట్లాంటి అవకాశం వాళ్ల కెందుకివ్వాలి? నీరక్తంలో వేడి అంటూఉంటే ధైర్యంగా, వాళ్ల దురంతాల నెదిరిస్తావు. వాళ్లు నిన్ను పనిలోనుండి తొలగిస్తారు. అప్పుడునీవు బ్రతుకుడీవుడా అని, సామ్యవాదుల దరిజేరి, ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ బానిసత్వాల నన్నిటినీ రూపుమాపి, నూతనసంఘాన్ని స్థాపించు కోవడంలో తోడ్పడు తూంటావు.

ఓ యువతులారా! ఈ సంఘములో మీరెక్కడ నున్నారు. బానిసలకంటే అధమాధమ స్థితిలోగాదా! ఆర్థిక బానిసత్వంమీ ముగ్గుల

క్షణము; నిరక్షరతమీ ముఖ్యయోగ్యత, పల్లెటూళ్లలో తిండికూడ జరక్క
యేకూలి తొరుకుతుందనో, యే ఫాక్టరీలో చేరుచుననో, పట్టణాలకి చేరు
కొంటూన్న బీదనాళ్లు, కర్షకస్త్రీలు యెంతమంది ఉన్నారు? మీకూతె
లుసును, పట్టణంలో జీవించడం కష్టతరమని కాని ఆమెకు గత్యంతరమేదీ?
పాపనా సోదరీమణుల యవస్థ యేమాకుంనో తెలియదా? ఎవడోకాస్త
నాలుగున్నూ నోట్లకోకి పోయూ అవకాశాలున్న పెద్దమనిషి వాళ్ల బీదత
నాన్న ఆశకాళంగా తీసుకొని, తియ్యని మాటలుచెప్పి ఆమెను చేజిక్కిం
చుకుంటాడు. ఆమెను తన కనకనరం గలిగినంతవరకూ ఉపయోగించుకొని
పొలల్లో ఒడ్డు యీగనుపారేసినట్లు మారంగా తోనేస్తాడు. ఆయవస్థలో
ఆమె నెత్తిప ఓబిడ్డ భారంకూడా పడుతుంది. దాంతోటే ఆమెపతనం
పొందొందం. దుఃఖకరమైన దీక్షతంగడసి, కొద్దికాలంలోనే తన యాపనా
న్నిగోల్పోయి, యే గోడ్డు పక్కనో తనదీక్షతాన్ని ముగించుతుంది.
యిట్టి కథలెన్నిటిని! దినదినమూ వింటూన్నాము.

భౌతిక వాంఛలను పొందుటకై యే గదా మానవులిట్టి దురంతరము
లకు పాల్పడుచున్నారు. కాని ఆ భౌతిక బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించడా
నికి మీశెట్టి ప్రియత్నాలు చేస్తూన్నారు. ఓ సోదరీమణులారా! కర్షక
కామ్యకష్టములకు జెందిన యువతులారా! మీ చిన్నిబిడ్డల నొడిలోనుంచు
కొని పాలిస్తూన్నపుడు, భవిష్యత్తులో, ఆబిడ్డజెంత బాధపడవలసి యుం
టుందో, యీ సంఘ నిబంధనలు, వాళ్ల నెంతపీడించుతనో, యోచించడం
లేదా? మీ మీ తండ్రిశెట్టి బాధ లనుభవించారో, మీ భర్తలెట్టి
బాధ లనుభవిస్తూన్నారో, మీ జీవితముశెట్టి తుచ్ఛములుగా నుంటూ
న్నాయో తెలియడంలేదా? మీ చెల్లెళ్లు, తమ్ములు, కూతులు, కొడుకులు
భవిష్యత్తులో, కట్టకుడ్డలేక, ఉండ్రుల్లులేక, తినబిండిలేక, నిరంతర కష్ట
ములతో చివకిపోయి, యెన్నిబాధలు పడాలో తెలియడం లేదా?
మీ వెనుకటి వారంతా యెట్లు, కృశించి రాలిపోయారో, అట్లే మీసంతా

నంకూడా నశించిపోవాలని, మీకోరికా? వాళ్లుకూడా, రేపటి మామేమి
 టిగా? అనే ఆలోచనలోనే ఉండాలని, మీ కోరికా? కాస్త కాలక్షే
 పంచేమ్యాలంటే కల్లుమకాంతప్ప, వాళ్లకేమీ యుండకూడదని,
 మీ యాశయమా? సామ్రాజ్య వాదప్రభుత్వం యొక్క దుర్లయాలకు,
 వాళ్ల ఆశలకు, మీగంతా బలియౌతూండడమే మీవాంఛయా? మీరెక్క
 లకష్టాలవల్ల ఉత్పత్తి చేశబడిన వస్తువులవల్ల లాభాలు గడించి సుఖం,
 ఆనందం అనుభవిస్తున్న, ఆసోమరిపోతుల వయాధర్మ భిక్షాలపై, మీధర్మ
 లు, పుతులు, మీమటుంబాలు, ఆధారపడి యుండవలసినదేనా? మీలో
 నిజానుషాన్ని, రాజకీయాధి శాసించేత, మతంజేరిట మూఢ విశ్వాసాల
 చేత, మిమ్మల్ని అజ్ఞానంలో ఉంచడంచేత, హరించి, మిమ్మల్ని
 పీడిస్తున్న యీ, దోపిడివిధానాన్ని, కాదనడానికి, మీలోని శక్తినంతనూ
 కేంద్రీకరించుకోండి;

మీ ధర్మలు; పొరుగుహీనులై, కర్తవ్యతా మూఢులై, యీబానిస
 త్యాగే తలలాగి భరిస్తున్నపుడు, మీరక్కం ఉడుకెత్తడం లేదా? కర్త
 వ్యపథాన్నునుసరించిన, వెనుకటి వీరమాతలే, మీకు ఆదర్శము! లెండు
 మనల్ని యిక్కడే, నరకబాధలన్నీ అనుభవింప జేస్తున్న యీ సంఘవి
 ధానాన్ని సాళన మొనరించుటకై లేచిరండు!

మనకర్తవ్య మేమిటి?

ఓ యువకులారా! స్త్రీపురుషులారా! కర్షకులారా! కాట్రికు
 లారా! సిపాయిలారా! కూలీలారా! మీహక్కుల్ని గుర్తించండి.
 మీ స్నేహితులతో కలసి, ఆ సాంఘిక విప్లవం కొరకై, మూఢ విశ్వా
 సాలిని నాశన మొనర్చి, నూతనమూ, విశాలమూ నైన జీవన మార్గాన్ని
 చూపించే విప్లవం కొరకై, ప్రయత్నించండి. మానవులలో, నిజమగు
 స్వాతంత్ర్యమును, సమానత్వమును, సోదరభావమును, పెంపొందించేసే,

ఆ మనలోన్న తాచిగ్గ పూర్వకమగు విప్లవానికి యెదురుమాడండి. మీరిం
 త్తొమకి తగిన ఫలం అప్పుడే కలుగుతుంది ; మీ యందు విశాల భావం
 మానవత్వం అప్పుడే కలుగతాయి ; మీ శాశ్వత వాంఛలు అప్పుడే తీర్చి
 బడతాయి. అట్టి నిర్మాణకర విప్లవాన్ని, (Creative revolution)
 సృష్టించండి !

మాకేమీ సాధనాలు లేవు. వికమత్వంలేదు. జనస్థామకులేదు,
 అంటారేమో. మీ నిర్మాణ శక్తియే, రెక్కల కట్టమే మీ ఆయుధము !
 మీవాంఛలే మీలో వికమత్వము గలిగిస్తాయి ! యింక సంఖ్య చెప్పాలా !

ఈ అత్యాచారాల్ని సహిస్తూన్న జనసంఖ్య యెంతవంకో రెక్క
 కెట్టండి. సంవత్సరం పొడుగునా రెక్కలు ముక్కలు చేసికొని, అన్ని
 పంటలు పంకించి, భూస్వాములు, జమీం దార్లు, ప్రభుత్వము, సాహు
 దార్లు, వాళ్ల కిచ్చివేసి, పస్తుపడి యుంటూన్న, వ్యవసాయి సులం మనం
 కోట్లకొలదిగా యున్నాము.

నూలు, పట్టుతో, గోనుకు పదిగంటలు రెక్కలు విగమకొని, రక
 రకాల బట్టలునేసి యిచ్చి, కుటుంబమంతా చింకిరి గుడ్డలు కట్టుకొని,
 చలికి, గాలికి బలియకాతూన్న, దిక్కునూలిన, మన మెందర మున్నాము ?
 గనులలో పనిచేసి, పొర్రణాలని కూడా అర్పించినా, మన కుటుంబాలు
 మాత్రం గంజికి గతిలేకుండా నే ఉన్నాయి ; కాని కంపెనీ వాటాదార్లు
 యేటా కొత్తకొత్త, మోటార్లు కొంటూనే ఉన్నారు. సాయంత్రం
 మిల్లు గంట కొట్టడం తోటే యిండ్లకు బోయీ పారిశ్రామిక కూలీలను,
 పెద్ద పట్టణాల్లో పీను లన్నిటిని, నింపుకొంటూ పోతూన్న వాళ్లని,
 మనల్ని యెరుగమా ?

చక్కని శవనాల్లో, పంకాలకింద కూర్చుని, మిలమిలలాడీ దుస్తు
 లతో, బాగా బలిసి, యెండకన్నెగక్కపోవడం చేత యెర్రైన జేహా

లతో, ఒక్క కలంపోటుతో, మనల్ని లక్షల కొలదిగా, దారుణ యుద్ధాల్లోకి పంపి సంగతి తెలియదా? ఆ యుద్ధాల్లో మనం యెవరి పాఠాణాలు తీస్తున్నాము? ఎవరికై మన పాఠాణాల నిస్తున్నాము? ఆలోచించండి. ఒక్కసారి కన్నులు తెరవండి. మీ బలంతో, మిమ్మలినే నాశనం చేయిస్తున్న యీ సామాజ్య కాంక్షుల, బలం మీకు తెలిసిపోతుంది. మీరు సగర్వంగా నిలబడ్డారా, వాళ్లు తెల్లబోయి, నాలిక్కొరుక్కొ పలసిందే. అట్టి మీరు లక్షలున్నారు.

నిత్యం, యితరులచే అవమానింపబడి తిరస్కరింతుబడే మనసో ఖ్యకు హద్దేమిటి? మనసంఘం మేగ్గొందా, ఉప్పెనలా, అన్నిటినీ మింగి వేస్తుంది.

మన మెప్పుడు ఆత్మవిశ్వాసంతో, స్వాతంత్ర్య స్థాపనకై, ముందున నరుకుతామా; అప్పుడే యీ పరాన్న భుక్కులు, పరార్థజీవులు తొలగిం పబడతారు. సోదరా ! నీకింకను సందేహమా !

(అరాద్వాది (Anarcho Communist) ఫ్రెంచి దేశస్థుడును, అగు ప్రిన్స్ కోరిపాట్కిన్ యొక్క (Appeal to the youth) అనుదాని కనువాదము.)

జే.పి.న.సంభారత
తొలహులు గంభాలయం,
:: పుణే ::

విశ్వసాహిత్యమాల,

ముంగంద.

Via. అంచాడీపేట, కూ. గో. బిల్డింగ్.

నియమములు :—

౧. ప్రతిమనిషికి, జాతికి, దేశానికి, క్షాత్రానం, సంస్కారం గలదిగానే పుస్తకములే, యేరి కూరుస్తాము.

౨. వివిధదేశాల, ఆర్థిక, రాజకీయ, చరిత్రలు, మహాపురుషుల జీవిత చరిత్రలు, వివిధరాజ్యాంగ శత్రువులను గురించిన గ్రంథాలు లేటలెలుగులో ప్రకటించుతాము.

౩. ప్రతి ౩ నెలలకూ ఒక్కొక్క పుస్తకం వెలువడుతుంది. స్థానిక మేదలు జూన్ నరకూ ఒక్క సంవత్సరముగా పరిగణించబడును.

౪. చందాదారులుగా చేరుటకు ప్రవేశమునుము లేదు.

౫. సంవత్సరచందా రు. ౧-౪-౦ టున్నా ముందుగానే చెల్లించి వేయాల్సి. వి. పి. లు చేయజాలము. సంవత్సరముగా వలసడు ౪ పుస్తకములును, పోస్టేజీ మేమే భరించి, చందాదారులను, అందించుతాము.

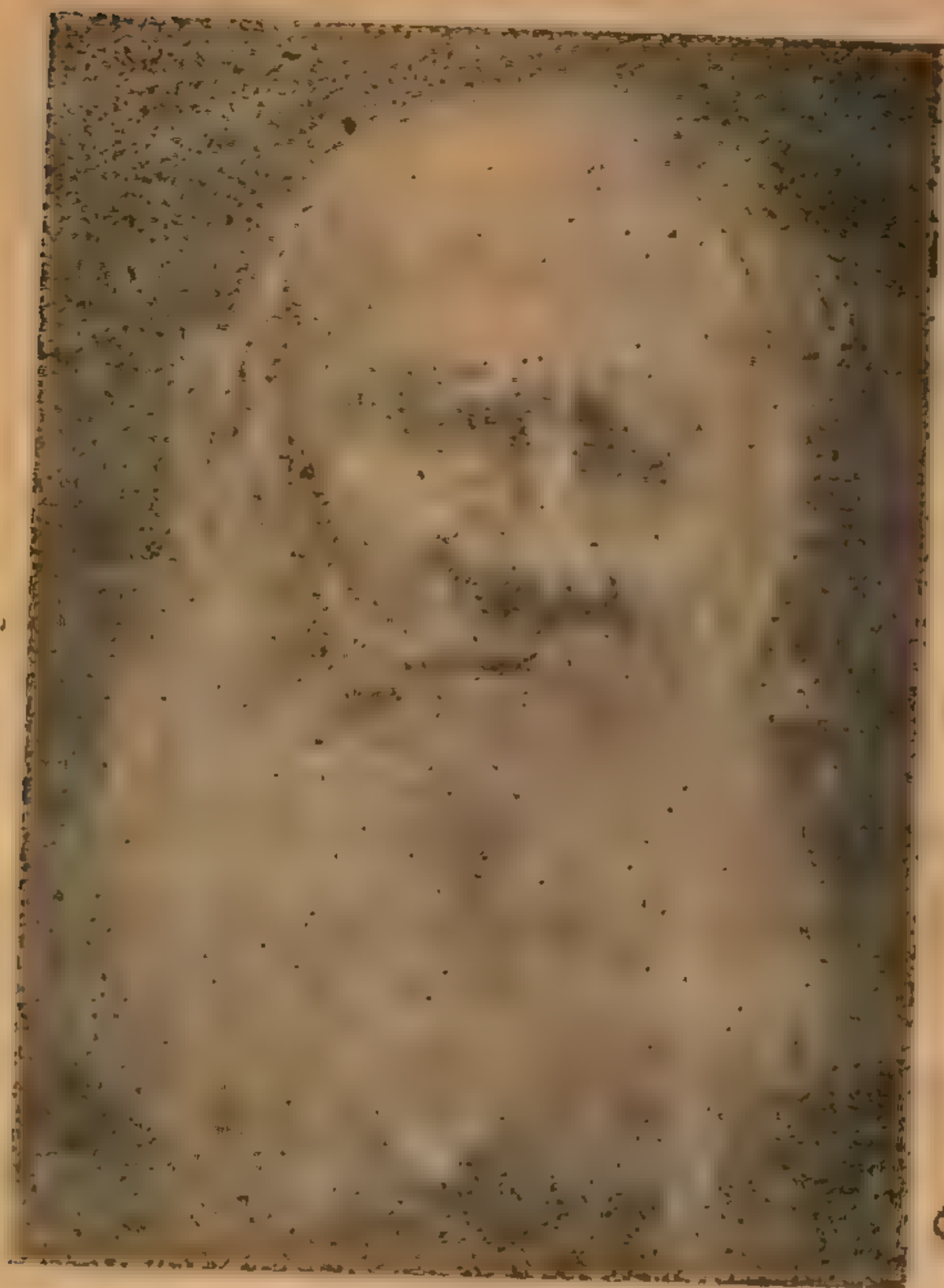
౬. అస్పృశ్యుడు ప్రకటింపబడు అనుబంధ గ్రంథములు, చందాదాగ్గు రెక్కుపవలల కీయబడును.

అంధభాషగా యిట్టిగ్రంథములులేని కొంతను దీర్చుటకై, కేవల చారిత్రక, రాజకీయ, క్షాత్రాన ప్రచారమునకై ప్రకటింపబడుమిథ్య యా గ్రంథాలను, అంధులిందరు కొని, చదివి, పోత్సహింపగోరుదున్నాము. ఇట్టి వాటిని పోత్సహించుట, జాతీయభివృద్ధిని గోరు ప్రతి వానికికని, కర్తవ్యము, విధి, యని వేరే చెప్పవలెనా?

ఆలస్యముచేయక వెంటనే చందాదారులు గండు.

లి యో - టాల్ స్టాయి.

కోయిల లి యో సహోత్తర టాల్ స్టాయి.

మానవ హృదయ మరనిన మహాస్మృతు. పరిపంచక హృదయ
 రనిన దాహనినడు. కళానాస్మయ శాసన కవి. ఆతని అనిష్టం.
 నిష్కాంత, ఒక జాతి, మహానీ దంపిని గాత్ర. నర్మవానా పరిపంచ
 వానిన నూరిన పైకెక్క మేనిన, అనిష్టపురుషుడు. ఇంతయేల అనిష్ట
 మురికిని, సిద్ధాంతములలోను మాడ వ్యతిరేకడుగు లేనిన వంటి నానిన
 నూడు, "టాల్ స్టాయి పరిశోధనయ, రివ్యూ కుటూంబ తీవ్రమునని,
 దివ్యమున, కిష్టముననుచునూడు, పరిశోధింపే, " యని పొగడ్తుననిన
 యాతని శీకరి మరళ్య పునీయము.

హిందూదేశము : క్రైస్తవ విశ్వాసమునకు సంబంధించిన చిత్రము.

హిందూదేశము : క్రైస్తవ విశ్వాసమునకు సంబంధించిన చిత్రము.

శ్రీ. శ్రీ. మేజరు బి. జి. బాసు, ఏ. ఎమ్. ఎస్.

సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారుడు, గొంధకర్త.

ఈ మేజరు 'బాసు' పుస్తకమున దే ఆంగ్లమున వారి పేరు, Consolidation of the Christian Power in India. ఇది
 గొంధమున, స్వచ్ఛమైనది. హిందూ దేశములో క్రైస్తవ పాపము
 జన్మించి, దానిని తొలగించుటకు నాథారపడి యున్నారో, గొంధము నుండి
 ముగించుకొని, ఆంగ్లమునకు, చరిత్ర అంశమును చదివితీరినట్లనే
 పుస్తకము.

ఇ.ట.లీ.

వివిధదేశాల ప్రకృతి చిత్రములు, ఆచారవ్యవహారాలు, విజ్ఞానము, చరిత్ర, మానవుని జిజ్ఞాసుదృష్టి కుల్లేజనము గలుగజేస్తాయి. ఈ గ్రంథము ఇటలీదేశంయొక్క అద్భుత సుందర దృశ్యాన్ని చిత్రిస్తుంది. ఆదేశపునుల ఆచారవ్యవహారాలు, చరిత్ర తెలిసికొనుటకు చాలసహాయ పడుతుంది.

రచయిత : దీక్షితులు.

౧౦౦ పుటలు గ్రంథము. వెల ౪ అణాలు.

ఉత్తమప్రతి వెల ౬ అణాలు.

ఫాసిజం - కమ్యూనిజం - స్త్రీలు.

౧౦౦ పుటలుగల పుస్తకము. వెల ౪ అణాలు.

ఉత్తమప్రతి వెల ౬ అణాలు.

౧౯౩౬ ఆగస్టునెలలో నెలువబడుతుంది.

ఆధిభౌతికవాదము.

కారల్ మార్కుస్ : జీవితము ; ఉపదేశములు.

పూంజీవాద, సామ్రాజ్యవాదములచే పీడింపబడుచున్న కష్టకాష్టకనర్గముయొక్క విముక్తికై నూతనమార్గములను ప్రపంచముననుబోధించి, మనశకములలో మార్గదర్శి, యనిపించుకొన్న యీ ఆదర్శపురుషుని జీవితము పఠించదగినది. ఉపదేశములు, అనుసరింపదగినవి.

ఇంతయేల, కష్టపనంపరలో బడి పోవుచున్న మానవసంఘమును, సత్వగముగా గమ్యస్థానమునను గొనిపోవుటకు, యీతని బోధనలు తెలిసికొని తీరవలయును.

కొని ౧౦౦ పుటలు వెల ౬ అణాలు.

విశ్వసాహిత్యమాల, ముంగూడ, Vin. అంబాడేకేట, తూ. గో. జిల్లా.

Bcī

TPLA102B193

మనసు ఫౌండేషన్
పుస్తకాల పరిశీలనాపట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	PL 0102B 193
పుస్తకం పేరు	సాక్షి
తారీఖు	26-10-24
మొదట అట్ట	Yes
వెనుక అట్ట	Yes
మొత్తం పేజీలు	15
పెద్ద సైజు పేజీలు	no
భాష పేజీలు	cy Bci
లేద పేజీలు	no
తయారు చేసినది	Triveni
పేజీలు విడదీసినది	Triveni
స్కాన్ చేసినది	ICRAVER
పరిశ్ల చేసినది	
పేజీలు సరిచూసినది	
బైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
స్కాన్ చేయబడింది	
తప్పులు	no
పరిస్థితి	good